

HIBRU

Hibru yokwowa ya yokwo p̄rieya Hibrumi iikamim ȳp̄iki naingwo t̄ibm̄īȳim Jis̄is siiram ya sima w̄inki aeya. Hibru iikamim ȳim Juda iikamim simiir in̄ig wh̄ir ieya. M̄i kr̄ima n̄inokn̄ink̄in tani, ta yokwo aair̄in nh̄inga piyamisi w̄inkiya. M̄i inkam̄in w̄inkiȳin siya h̄in̄ina k̄iḡin Juda simiir iikamim naingwo t̄ibm̄īȳim k̄ir̄ie rani sima simiir naingwo t̄ibm̄ī w̄ina saiir haiburgigam t̄irk̄im simiir b̄īyan siȳūin Mosesni siȳū komii si napiȳin ini siiramar swok̄i am̄im. M̄i ta yokwowa iikam̄ im̄iir̄in m̄in bōnk̄ika Jis̄is̄in Adi Komii siir ȳinis̄im̄in ini paekwos̄im ik̄im m̄i Moses ini simiir haibur̄in. M̄i ta Jis̄is̄ siir m̄īya ya ini Mosesni m̄īya saiir kou ywowa. M̄i ta Jis̄is̄ siir nh̄eya ȳp̄iki dim̄in biȳie biȳeȳim s̄im haiyoprimdiȳum̄īgiya ya ini w̄raisumi nh̄eya saiir haibura. Jis̄is̄ siya omwai h̄irīiyar waiyayokiyok̄īiḡin. M̄i ta h̄irīinan saiirsika siya simiir asi bōnk̄ik̄in sima Jis̄is̄ siiram naingwo t̄ibm̄īȳim ȳp̄ik̄in bīiḡib̄īyan pris̄in in̄ig komiigak̄in. Iriig.

Yaiya Adi Komii siir ȳinis̄im̄in siya hauuga kr̄im̄ir̄in.

¹ B̄idi b̄idiniyar̄in ii wh̄iekak̄im b̄idi yamkiȳim Adi Komii kr̄im̄ir̄ Wan̄in siya siir yaiȳim profet kam̄im simiir bōnm̄im̄auugin, siȳupai siȳupaiȳim simiir. M̄i ti yaiȳim profet kam̄im sima ini kr̄im̄ir̄ brougaeȳim simiir hauugiȳim.

² M̄i ta īiya d̄iḡ kingīin nwowi Adi Komii siya ta siir yaiya w̄i siir ȳinis̄im̄ iir hauugi. M̄i ȳio siya w̄i

krimiir swoki kwaboinmamauwuwi. Adi Komii siya siir b̄idi yimbinin siir digworaekwo whiekakim simiir haiyim. Mi biya Adi Komii siya siir boinin mi siya ini siir yai imiirar wakaeyoknan. Mi siya ninomor nu sowiir digworaekwo imiirin asi nonkwokwokikim. ³ Ti siir yinisimin Jisis siya krimiir n̄isiimauugin dimin komii komiiyim paenan niuyaiyim Adi Komii siirim, siir yinisimin ini siir Adin siir h̄iriinana ywowin. Siir yaiya saeya kiriekaka, digworaekwo whiekakim ninomor nu sowiirim siyar sibgu kigirkaki. Mi siyar naokin paeyin h̄iniya n̄ironinkinin siirin, iikamim simiir dimin biyeyim ini siyar haiyopriimdiyumiigiyim. Mi siya ha swoki insiin idwonamin mi siya ninomor koua h̄iriir yam mi siya Adi Komii siir ina inig miya ini idwoiu inkam komii nu kigriraowiyin siir h̄iriinan. Iriig.

Adi Komii siir yinisimin siya ini paekwosimim simiir haiburim

⁴ Dimusi rani, siya ini Adi Komii siir ina inig miya nidwowin mi siya ini paekwosim whiekakim kou hir nwowim simiir haiburim. Mi ti inigin Adi Komii siya hauuw̄in siya iripi h̄iriinan siya ini paekwosimim simiir inig imiir haiburim.

⁵ Dimusi rani, biya Adi Komii siya paekwosim imiirin h̄inina bi boinkin, Kima kariir yinisimkim, panao kara pi h̄inina boinki kara kimiir Adgin.

Adi Komii siya paekwosim simiirin h̄iriinan yai bi swoki boinkin. N̄ingaka, n̄inga k̄inga. Siya Jisis siirara boinkin. ⁶ Biya Adi Komii siya siir yinisim yinhaomiyinin siirin nu tiriir nikropkiyam minin mi siya paekwosim simiirin h̄inina boinki,

kɪma tɪ kariir paekwosimim kɪma siir inig iir
hainanprapraski.

7 Mi siya yai nhirim paekwosim simiirin hinina
boinkin,

paekwosim sima kariir miyan inkam dwo mi
simiir miyim opudnan hugidudu mirii. Mi
simiir kirieya paenan diudkwakwa.

8 Mi siir yinisimin siirin hinina boinkin,

kira ini Adi Komii ywowin kariir hiriinan. Kira
inkam komii digworaekwo whiekakim
simiir kigriraowiyin wi siir hiriinan nwowi.
Inokinokin digworaekwo whiekakim kira
wi wadieyar sibgu kigriraowi.

9 Kira wi siyu miyik miyikim simiiramar
naingwowi mi kira wi dimin biyeyim wi
simiiram naingwo rani. Kara kariir Adi
Komiiyin kariirin wi kara nokmwın ok-
wohaiginuwi, inig komiigak nwowamin mi
kira wi maigimaiga komiigakar nwowi.
Mi ta maigimaiga wi iikam whiekakim
simiir maigimaiga imiir haiburi.

10 Mi Adi Komii siya hinina swoki boinki,

Biiyan Inkam Komii, kira bidi bidiniyarın nu
ninomoro kariir ingar nonkwokwoko.

11 Mhoiia ninomor nuwo sowa wa digiguski mi
ni kira nningaka. Inokinokin wi kariiyar
nwoyokiyokii mi ninomor nuwo yo wi wro
namwoiwi yuis wronan.

12 Mi yo ini inkamin yuis kaba nitkaigiya
mi yaeya yuis win swoki haiiyin mi ha
niyin ini siir hiriinan ywowin. Mi kira
nu ninomoro sowiirin wi hiriinanar mi
digiguskii. Mi wi yaeya nu ninomor win

swoki onkwokwoki mi ni kira wi hiriyyar
nwoyokiyoki ami, wi kisina rani.

¹³ Biya Adi Komii siya hinina boinkin,
kira wi kariir ina inig miya nidwowi, maeyaua
inkam komii siya nidwowiya saiir. Mi kira
wi hiriyyar nwoyokiyoki mi wi iya kara
kiriir sauan omomim simiir nonkwobum-
buninkin iuguski wi saiir nadigiuwi.

Adi Komii siya ti yayim simiirin paekwosimim
simiir bi boinkin. Ningaka. Siya siir yinisim
iirarar boinkin.

¹⁴ Mi yipikim paekwosimim, ha? Sima
naeyunankim mi dimin taeminim Adi Komii siya
boiniyim sima pa wakaeyokna diriraerari. Mi
siya simiirin iikamim naingwo tibmiiyim simiirim
yikropki simiir whinkinsiisim Adi Komii siya
nimbimim nanmaiwarkainam simiir. Iriig.

2

*Adi Komii siya krimiir swoki anmaiwarkainaei
yio dimin komii ieyairgin.*

¹ Dimusi rani, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin
digworaekwo whiekakim ini siyar kigirkakim mi
krima krimiir kwoinaw haigi nonkworinu saiirin
digiumii kipi haimriiyugi, wim wi ini hanin
kima kima priyakirirkiisi. ² Adi Komii krimiir
Wanin siya biya siir yai nhirim siir paekwosimim
simiir boinmauugikin. Mi ta yayia ha hainamim
mi ina boinmimauuwamim. Mi dimin taeminim
sima boinmimauuwim ina yimbiyamim. Mi iikam
nhirim sima ta yayia saika nantamyiriyiri mi
saiir wakaeyokna karam nwowi mi sima dimin
biye tiri mi sima wi hik kimpipisu prasae hai

rani, ti dimin biyeyim sima tirim simiirsiyin, dimin biyeyim sima tirim simiir digar swoki haii. ³ Mi hiriinankinuwi mi krɪma ta yai komiia Adi Komii siya boina, siya nanmaiwarkainana digumii saiir haimriyuwi mi krɪma wi panina napiyoki iya Adi Komii siya dimin biyekak iikamim simiir tɪrbumbuwi saiirin, ha? Siyu karamaeka. Nɪngaka. Biya, Biyan Inkam Komiiyin siya hinina boinkin, Adi Komii siya wi krɪmiir nanmaiwarkainaei, iikamim sima ta yai aiir wakaeyoknaim sima hinina boinkim, ta yaiya saeya kaimwowaiga. Saeya niksise rani. ⁴ Adi Komii siyar nɪsiimauugin ti yayim sima kaimwowaigim, kirɪpai kirɪpaiyim siya tirim. Mi siya siyu miyik miyikim iikamim simiir whinkinsiisim tirkim mi Adi Komii siya naeyuin siir kwoin aiggar naingwo hauugin iikam imiirin mi siya siir dimin miyik miyikim iikamim simiir hauuwikim. Iriig.

Jisis siya inkamnan nɪmbiyamkin krɪmiir nanmaiwarkainaim.

⁵ Ti yayim tariinan krɪmiir boinim, sima ti nu whirin wi mhoiya Adi Komii siya tirkii mi siir boinkin. Iikam yipikim siir wakaeyoknaim sima wi ti nu iir nwowi. Adi Komii siya paekwosimim simiir bi nɪmbingin ti nu win siir kigriraowamin. Nɪngaka. ⁶ Inkam nwirin Adi Komii siir yayim yokwoni siya winim saeya hinina winboinkika, iikamim sima dimkim, kira simiiram naingwowyin? Mi yinisisimim yim dimukim kima simiir sibgu kigriraowiyim, ha? Iikam krɪma ini inig karamae ywowim.

7 Mi siya iikamim krimiirin wi ii priei nokmwın owaigınıu rani, paekwosimim simiir aowan. Mi kira diminim inkam komiıyım nu kigrıraowiyım digworaekwo whiekakim simiir sima haiiyım simiir hiriinan hauugin. Mi sima ini paenan yıuyakiyım. Mi sima ini inig komiigaka ywowın.

8 Mi kira digworaekwo whiekakim simiir nokmwın okwo haigınıugin.

Hıi, Adi Komii krimiir Wanın siya digworaekwo whiekakim iikamim simiir aowa haigınkın. Mi dimin whırkın simiir koua bi swoki haigın miminkın. Nıngaka: Mi ti diminim krıma tariinanın simiir niki kig rani. Sima bi niki imbinikim. Nıngaka. ⁹ Mi tariinanın krıma bıdi yınoknınkınım dimin taeminim ti inkamın Jısis siirim. Mi ii priei rani, Jısis siya ti nu iir nwowın. Adi Komii siya siirin paekwosimim simiir aowa nokmwın okın mi siya ini inkam inig karamaenana ywowın. Mi tariinan Adi Komii siya inkamın inig komiigakın siir hiriinan yokmwın owaigınıu mi siya ti dimin paenan niuyaeiyın Adi Komii siirim simiir hai. Dimusi rani, siya naokın iikamim krimiir dimin biyeyım mi krimiir hikim simiir haiyım. Mi Adi Komii siya iikam krimiirin wi dimin miıyık miıyık imiir hiriinansi tir haigınıuwi. ¹⁰ Mi ini mi owın Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir Adi mi owın mi simiirin siyar mi onkwokwokiıyın ini mi owın. Mi siya Jısis siirin minam nımbingın ti hik imiirin siyar mi haii siya kimpıpisuam ini owın. Mi ta hıka Jısis siir tira mi siya ini iikamim simiir nanmaiwarkainan inkam komii kın yamwoıun.

Mi krɪma wɪ Adi Komii siir yɪnisɪm asi nwowi. Mi mhoiɪya krɪma wɪ siir dimɪn mɪiyɪk mɪiyɪkɪm nɪnomor kouanɪm wɪ sɪmiir haii.

¹¹ Krɪma dɪnoknɪnkɪn, tɪ inkamɪn siya iikam whiekakɪm sɪmiir dimɪn biyɪe ɪmiir bidi haiyoprɪndiyɪumiigiyɪm mɪ tɪ iikamɪm sɪma ɪni rɪrmɪiɪya ywokiyɪm, sɪmiirɪn dimɪn whɪrki bi kɪmbugɪm. Mi Jisɪs siya mɪ sɪma, sɪma ɪni Adi Komii siir yɪnisɪm arar ywowɪn. Mi Jisɪs siya sɪmiirɪn siir nomousɪsɪm nɪkɪusi panɪnsɪ yɪdidsɪ. ¹² Mɪ siya boɪn,

Adi Komii kara kɪriir ɪnɪgɪn wɪ kariir nomousɪmɪm sɪmiir boɪnmauwɪ. Ɔhi, sɪmiir whwonkam ɪdɪn kara mwai waowɪ mɪ wɪ kɪriir ɪnɪg ɪir hainani. Maeyaua iikamɪm naɪngwo tɪbmɪi kɪniyɪm ɪrɪpa sɪma haɪngiriyɪu omɪmɪriya saiir hɪrɪn.

¹³ Mɪ siya hɪniɪna swokɪ boɪnki, Kara wɪ Adi Komii siir yai ɪmiirar naɪngwo tɪbmɪi kɪni. Mɪ siya hɪniɪna swokɪ boɪnki, kira kariir kɪgi, kara tɪsi tɪrar nwowɪn. Mɪ Adi Komii siir yɪnisɪmɪm kariir hauuwɪm sɪma tɪsi kanaka tɪrar nwowɪm.

¹⁴ Mɪ krɪma tɪ siir nomousɪmɪm pɪugak nhiekakaɪrgɪm mɪ Jisɪs siya ɪni ɪriipɪ hɪriinan inkama mɪ amwoɪuɪn pɪugak nhiekak mɪ siya wa mɪ aowɪ mɪ siya Setan siirɪn wa nonkwobumbunɪnkɪn ɪuguski mɪ siir siyɪuɪn iikamɪm sɪmiir tɪrbumbu aokaowiyɪn siir warar.

¹⁵ Mɪ siya hɪriinan mɪnsɪ tɪrkɪn, iikam krɪma naosi naɪngwo ɪdidi mɪ Adi Komii siir kɪgi mɪ mhoiɪya krɪma wɪ naosi nɪdid rani. ¹⁶ Siya tɪ dimɪnɪm sɪmiirɪn paekwosɪm sɪmiir whɪnmɪriiyɪm bi mɪnkɪn. Nɪngaka. Siya iikamɪm Ebrahim

siir isidin siirin kr̄miir wh̄indir̄raeraram nit̄kin.
¹⁷ M̄i t̄i h̄iriinan siȳūin siya inkam asi nwokin,
 siir nomous̄is̄im̄im kr̄miir h̄iriinan. M̄i siya
 wa m̄i m̄arii pr̄ismi biyan inkam komii siir
 h̄iriinan ik̄i iikam̄im s̄imiirsi naingwoȳimiyokin.
 M̄i siya m̄insi naokin Adi Komii siir iowa siya
 nwowa dim̄in biȳeȳim s̄imiir saiirsi. M̄i siya
 iikam̄ im̄iirin Adi Komii saika nwoki inkiamasu
 haiḡiniuw̄im s̄ima ir̄ipa nongwomamāir aeyam.
¹⁸ M̄i siya hikpai hikpaiȳim siir n̄imbiyam̄im m̄i
 siir kinank̄ūim s̄imiir k̄imp̄ip̄isu b̄idiyar haiȳin.
 Dimusi rani, siya w̄i nwoki k̄ign̄inokn̄ink̄in̄im
 iikam̄im t̄i h̄iriinan hik̄ k̄imp̄ip̄isu haiȳim s̄imiirin.
 Iriig.

3

*J̄is̄is siir in̄ig komiiȳin in̄i Moses siir in̄ig komii iir
 haibur̄in*

¹ Nom̄iiyauw̄im ȳip̄iki Adi Komii kr̄miir
 Wan̄in siiram naingwo t̄ibm̄ii k̄in̄im. Adi
 Komii k̄imiiram̄in m̄inam n̄ik̄iunakin dim̄in̄in
 big nasm̄irwaiya Adi Komii siya nwowan̄in siir
 t̄ir̄im. M̄i k̄ima J̄is̄is siir̄im sibgu daingwokwo,
 Adi Komii siya J̄is̄is siir̄ar n̄ikropkikin siir yai āiir
 bōin̄m̄imauuwam dim̄in wh̄iekakim siya t̄ir̄iȳim.
 Siya pr̄ismi biyan inkam komiiȳin siya t̄ir̄iȳim siir
 h̄iriinan. M̄i kr̄ima t̄i yaȳim siya bōin̄im s̄imiirar
 wakaeyokna bōin̄m̄imauuk̄in iikam̄im s̄imiirin.
² Adi Komii kr̄miir Wan̄in siya b̄idi ȳimbin̄in ta
 siir m̄iyya saiirin m̄i siya ta Adi Komii siir m̄i
 m̄iyȳik āiirar asi sibgu wakaeyokna m̄arii, siya
 Moses siya t̄ir̄in iyya siya Adi Komii siir iikam̄
 im̄aka nwowa saiir h̄iriinan t̄irk̄in. ³ M̄i Adi Komii

siya minam kiwakikin Jisis siir inigin Moses siir inig iir haiburim. Inkamin omaka komii miriyyin mi inigak ha nwowiyin siir hiriinan. Omaka saeya bi nwowika inigakin. Ningaka. Inkamin nonkwo miriyyin siyar nwowikin inigakin. ⁴ Omakaim sima sima bi mirii naeikim. Ningaka. Omaka whiekakim simiirin inkamki nonkwo miriigim. Adi Komii siyargin digworaekwowim simiir bwamkibwamin. ⁵ Moses siya whisarii mi miriyan inkamkin. Mi siya Adi Komii siir yai imiirar sibgu wakaeyoknaeikin iya siya Adi Komii siir iikamim simaka hir nwowa mi siya Adi Komii siir dimin taeminim mhoiyya nimbiyami simiir boinmimauugin. ⁶ Mi inkamin Adi Komii siir iikamim simiir kou nwowin yo Jisis Krai sasaigin. Mi Adi Komii siir yinisimin miyim siya miriyyim ini wadiekinar mi owim. Mi nim krima iikamim naingwo tibmii kinim nim krima Adi Komii siir puganka. Mi krima naingwo tibmii kinni Adi Komii siiramin mi kirie hiriyyar nwowi mi krima siiramin maigimaigra hiriyyar nwowi, krimiir nanmaiwarkainam. Mi krima iikam naingwo tibmiyyim wi Adi Komii siir pugan nwowi. Mi krima naingwo tibmii kin karam nwowi, siya wi krimiir nanmaiwarkaina rani. Ningaka. Iriig.

Mi iikamim Adi Komii siir yai aka nantamyiriyiriyim sima wi iripa nongwomamair ae rani.

⁷ Dimusi rani, krima ini Adi Komii siir iikamnan ywowim. Mi krima Adi Komii siir naeyu miyikin siir yai imiirar wakaeyokna. Siya

- hɪnɪna boɪnkɪn, panao kɪma pɪ siir yai aiir wakaɛi,
- ⁸ mɪ kɪma kɪmiir mɦɪi kwoɪnɪm pɪ kɪpɪ kɪkɪntɪmɔɪnu kɪpkaɪ biya kɪmiir yɪdiwi wanwiyaɛyɪm sɪma kariir yai aka nantamyɪriyɪra saiir hɪriinan, iya sɪma nu siiyɪn apa nɪnga hɪr nwowa.
- ⁹ Mɪ sɪma kariirɪn saiir kɪnankɪugɪm. Mɪ ta maeyau aiirɪn kɪmiir brougaɛyɪm sɪma dimɪn whɛkakɪm kara tɪrɪm sɪma biɛwiɪyɪm kamnwosa kɪgɪm. Mɪ sɪma hɪriinansi bi nwokɪm, sɪma ɪni kariiramar swoki kɪnankɪu kɪpkaɪyɪm.
- ¹⁰ Mɪ kariir kwoɪnɪn tɪ iikam isidɪn sɪmiirɪmɪn hauugihauuga asi whwiɪɛkɪn. Mɪ kara ɪna boɪnɪn, ɪnokɪnɔkɪn sɪmiir mɦɪi kwoɪnɪm yaɛya siyɪu whɪrɪma naɪngwowi siir napam.
- ¹¹ Mɪ kariir mɦɪi kwoɪnɪm haugɪhauga asi whwiɪɛkɪkɪm sɪmiiramɪn mɪ kara hɪnɪna nɪkopaisɪrki, tɪ iikamɪm sɪma wɪ kariir om miyɪkɪn pɪu siisiyɪn wɪ siir swoki ɪt rani. Nɪngaki nɪngakɪɪnga!
- ¹² Mɪ kɪmiir kwoɪnɪm wɪ dimɪn biyɪɛyɪm sɪmiirɪm pɪ naɪngwowisi mɪ kɪma wɪ tɪ Adi Komiiyɪn omwai waiyayokiyokɪiɪyɪn wɪ digɪumɪi siir haimriiyɪugigisi. ¹³ Mɪ tariinanɪn ɪnokɪnɔkɪn kɪma ɪrɪra nwonwɪra kɪma kɪmar whɪnkɪnsiis ankɪnsiisnaɛi mɪ kɪmiiram kɪnankɪuwi mɪ kɪma wɪ Adi Komii siirɪn wɪ digɪumɪi haimriiyɪugig rani. Nɪngaka. ¹⁴ Kɪma, kɪma kɪma whɪnkɪnsiisna. Dimusi rani, biigɪ biyɪn krɪma Kraisiir yai aiir wakaɛyɪm, kɪma biɔiyar yaɪngwo tɪbmiiyɪm mɪ krɪma biɔiyar sɪbgu ɪtinakɪu kɪpkaɪyɪm. Mɪ krɪma hɪriinan tɪriyokiyokɪi ami mɪ iya krɪma naowi wɪ

saiirar nadigiuwi. Mi krɪma ɪnokinokɪn wɪ Kraɪs saika nwoyokiyoki.

¹⁵ Krɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnim, ta yaiya ɪna nwokriɸkaiya. Saeya hɪnɪna boɪnka, Mi tapa kɪma siir yaiya saiir wakaei mi krɪmiir mhi kwoɪnim kipi kɪntɪmɪnu, biya kɪmiir brougaeyɪm biya sɪma nantamyɪriyɪra saiir hɪriinan.

¹⁶ Yɪpiki iikamkɪm biya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karam nwowɪm mi saika nantamyɪriyɪrim, ha? Ti iikamɪm Moses siya nɪkɪunamɪm nu Isib hɪranki mi ha namɪm sɪma. ¹⁷ Mi biɛwi kamnwiso Adi Komii siir kwoɪnin haugɪhauga nhɪniiram whiyɛkɪn, ha? Siya iikamɪm siyɪu biyɛ tirɪm kwoɪn haugɪhauga sɪmiiram whiyɛkɪn mi sɪma ɪni maeyau siiyɪn apɪn ɪni hɪr yaokaowɪm.

¹⁸ Biya Adi Komii siya nhɪniir nokwao boɪnkɪn, ha? Sɪma wɪ om mɪiyɪkɪn pɪu siisiyɪn wɪ siir nam tani kara sɪmiiram nɪmbɪnɪn Nɪngaka. Ti iikamɪm Adi Komii siir yai nantamyɪriyɪrim siya sɪmiirar boɪnkɪn. ¹⁹ Krɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnim, sɪma bi naɪngwo tibmii kɪngɪm. Mi sɪma omɪn Adi Komii siya nɪmbɪnɪn sɪmiiram pɪu siisiyɪn siir bi namkɪm. Nɪngaka. Dimusi rani, sɪma bi naɪngwo tibmiikɪm mi Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakɪm. Iriig.

4

¹ Adi Komii krɪmiir Wanɪn siir nɪmbina saeya ɪna niki owa, saeya hɪnɪna boɪnka, kɪma kariir omɪn pɪu siisiyɪn siirɪn wa napnɪnopkai nami. Mi hɪriinanki nɪuwi krɪma mɪntarao Adi Komii siya krɪmiirɪn wɪ siir omɪn pɪu siisiyɪn siir kɪgnɪnkɪn

apn̄nopkaigi karamae nwowisi. ² Kr̄ma Adi Komii siir yaiȳm ina wakaeȳm biya kr̄miir brougaeȳm sima wakaeya saiir h̄riinan. Mi sima hindara wakaekim mi sima bi naingwo t̄bmii k̄nḡim mi ta Adi Komii siir yaiya sima wakaeya, saeya simiir bi swoki wh̄ndir̄raerarka. N̄ngaka. ³ Kr̄ma iikam̄m naingwo t̄bmii k̄niȳm kr̄ma ti om miȳikin pīu siisiȳn siirar namikim. Biya Adi Komii siya boin̄n saiir h̄riinan, ta yaiya h̄niinga. kariir kwoin̄n hauugīhauuga wh̄wiȳekin mi kara h̄riinan asi nikopais̄sir boink̄n, iikam̄m kariir yai waka karamae nwowim sima kariir omin pīu siisiȳn wi siir napn̄nopkainani rani. N̄ngaki, n̄nga, k̄nga!

Adi Komii siya nu ninomor sowiirin ha nonkwokwo digiȳn mi siya pīu ina siisin. Mi mhoīya siya ti omin pīu siisiȳn simiiram ha boink̄n. ⁴ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin ii iriyyar kw̄saka saiirin h̄niina boink̄n mi ii iriyyar kw̄rim Adi Komii siya mi wh̄iekakim simiir mirii digi mi ii iriyyar kw̄saka siya pīu saiir siiskuwak. ⁵ Mi ta Yokwo Komiiya saeya h̄niina swoki boink̄ka, sima kariir om miȳikin pīu siisiȳn wi siir napn̄nopkainani rani. N̄ngaki, n̄nga, k̄nga! ⁶ Mi ta yaiya h̄riinana ina niki okripkaiya mi nh̄rim naingwo t̄bmii k̄niȳm, om miȳikin pīu siisiȳn siirin wa napn̄nopkainami mi iikam nh̄rim biya yai win kibi aiir wakaeȳm mi ha swoki antamȳiriȳim, sima wi omin pīu siisiȳn siir h̄riir napn̄nopkainam tani. N̄ngaka. ⁷ Dimusi rani, iikam̄m yipiki biigi bi wakaeȳm Adi Komii siir yai win kibi aiir mi

tí omín pú siisiyín siir nam karamae nwowim
 Adi Komii saika mi Adi Komii siya simiiramín
 iya kwira swoki imbin pú saika siisim. Mi
 mhoiya biewi biewiyim bidi yamkiyim, Adi
 Komii siya digworaekwo whiekakim Devidki
 si winboinkiyim Yokwo Komiini siya hinina
 boinkin,

Mi tariinanin kima ta yai aiir wakaei, kima wi kipi
 nantamyiriyir.

⁸ Mi Josua siya simiirin ti omín Adi Komii siya
 nimbiniin pú sima siisam, siir hiriir whinamkiswo
 mi Adi Komii siya wi yaeya igwir di swoki imbini
 pú sima siisamin. ⁹ Mi hiriinankinuwi, kríma
 dinokninkin, igi i kina pú siisiya Adi Komii siir
 iikamim simiira ya ina niki owa. Ya ini ta ii
 iriyar kwisaka, iya Adi Komii siya digworaekwo
 whiekakim simiir nonkwokwo digiya mi pú ha
 siisa ini saiir hiriinan ywowa. ¹⁰ Mi Adi Komii
 siya digworaekwo whiekakim ha nonkwokwo
 digiyin mi siya pú ina siisin. Mi iikamim yim
 wi hiriinanar mi tiri, sima wi simiir mi imiir
 haiburgigi mi pú wi Adi Komii saika nini siisiuwi.
¹¹ Mi kríma wi krimasiyar mintaraona kríma wi
 omín pú siisiyín wi siir nwoki amim mi wi Adi
 Komii saika nini owouwim mi kima Adi Komii
 siirin digumii kipi haimriiyugigs mi saika kipi
 nantamyiriyir biya kimiir brougaeyim sima tira
 saiir hiriinan.

¹² Kríma krimasiyar mintarao ti digworaekwo
 imiirsiyin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya
 saeya hinda bi priiyokaeyamka. Ningaka. Saeya
 ina miriia. Saeya ini wismir iokaka saiir io
 aiir haibura. Mi saeya inkamni hanin ii tirirar

bi naka ikwoyamyaenakika. Nningaka saeya mhi kwoina hiriyyar krimkrikninopkainamika, inkamin inibgi iniba krimkrikninopkainamiyin siir hiriinan. Mi krimiir kwoinin pi saeyar kisisop hid haiginuwi. Mi krimiirin pi saeyar mi iisiimauwi, wadiekapiyamisi owin, iyie? Wadie rani. ¹³ Dimin whir karamaeka Adi Komii siirsi kimirkaiyim. Nningaka. Digworaekwo whiekakim tika nwoyokiyokiyim, siya simiirin ina kigirkakin. Mi siirin, krima digworaekwo whiekakim krima tirim, simiirin hiriyyar boinmimauu swoki. Mi siya wi krimiir nwoki hidim. friig.

Jisis siya krimiir prismi biyan inkamkin.

¹⁴ Krimiir biyan pris inkamin siya bidi yamin mi siya ini Adi Komii saika nwowin siir om iir. Tiki inkamin, yio Jisis siyargin Adi Komii siir yinisimin. Mi krima sibgu daingwo tibmii kin mi sibgu daingwo omok Jisis Kraiis siiram in ti krima boinmimauuw in inkamin. ¹⁵ Mi iikam krimiir kwoinin bi sibgu owipisuwikim iki dimin biyie biyeyim krimiir kinankiuwiyim, krima bi sibgu okworinuwikim. Mi ti digworaekwowim krimiirin wi sima nikwowaisii krimiir kwoin imiiram kinankiuam. Mi krimiir biyan prisin siya krimiirsiiyin naingwoyimiyok prasae rani, ti inkam naingwoyimiyok komiigakin siir hiriinan digworaekwowim krimiiram kinankiuim simiirsiiyin. Mi siya krimiiram dimusi naingwoyimiyok rani, ti digworaekwo hiriinanin krimiir kinankiuim, siirin bidiyar mi kinankiuim. Mi siya simiir bi napkin mi siyu biyie ha bi tirkin. Nningaka. ¹⁶ Mi hiriinanki nuwi, krima wi kipi nidid. Krima Adi Komii

siiramın hırıiyar kwısbɔɩnanae, krımıir dimın biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyam mi krımıirin wı siyar mi whınkınsııs haigınuwi, ti dimın biyeyim krımıiram kınankıuım simiirsıyın. Mi krıma simiir nikwowaisıiyım wı digar mi owi. Iriig.

5

Jisıs siya krımıir bıyan prisın siya wı digar nwowi krımıir dimın biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyım

¹ Mi Juda iikamım, inkamın prismi Bıyan Inkam Komii nwowamın siirın pı sımar nokmwın okwo haigınuwi. Mi ti prismi bıyan inkam komiıyın, iikamım simiir miıyım pı siya siyar mırıi yokıyokııi inokıinokın. Mi iikam imiiramın nhwo pı siyar kwısbɔɩni. Mi simiir nae miıyık miıyıkım pı siya mi inkın imiıyaei Adi Komii krımıir Wanın siirım simiir dimın biyie imiırsi.

² Mi prismi bıyan inkamın siya iikamım Adi Komii siir yai aıir wakaeyokna ap karam nwowım, habwowhaenan nwowım mi sıyıu biyie ha tırım simiirsıyın naıngwoyımıyok pranae bı kınıkın. Mi siya krımıırsıyın wa naıngwoyımıyoki. Dimusi rani, ii nhırım siirın dimın biyieki nıpiyaokııi, yıo wı hırıinan sıyıu biyeyar mi tiri, krımıir hırıinan.

³ Siya naeyım Adi Komii siiramın krımıiraramar bı nınkın imiıyaeikın. Nıngaka. Siya, sıyam warar mi inkın imiıyaeikın. Dimusi rani, ii nhırım siirın dimın whırki kınankıuwi, siya wı sıyıu biyeyar mi tiri. Mi Adi Komii siya wı siir dimın biyeyım mi krımıir ikım wı simiırar haiyopriimdiyumiigi swowi. ⁴ Inkamın prismi bıyan inkam nwowıyın,

siya inig komiigakin. Siya siirara kwoinkar bi nwokin, ta hiriinan mi aiirin. Nningaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginiugin, ta mi aiir mriiyamin. Biya Eroni, siya nokmwın okwo haiginiuwın siir hiriinan prismi biyan inkam nwowam, saiir hiriinan.

⁵ Mi Kraisi siya prismi biyan inkam nwowamin sasair bi nwokin. Nningaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginiugin. Mi Adi Komii siya siirin hinina boinki, Kira kariir yinisimkin! Mi tariinanin kara ini kiriir ad ywowin.

⁶ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin Jisis Kraisi siirin hinina boinkikin, kira wi prismi biyan inkam nwowi inokinokin. Ti prismi biyan inkamin Melkisedek dapiyin siir hiriinan.

⁷ Mi biya iya Jisis siya nu tir nwowin, inkam krimiir hiriinan mi nhwo ha kwisboinin Adi Komii siiram, ouba ini warar yaokiinaiiniya. Mi Adi Komii siya dimin taeminim siya kwisboinin simiir wakaeyin mi siya siirin ina whindiraerarin. Mi siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwo ie hiranki. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyain. Dimusi rani, siya, siyamar bi naingwonakin. Siya Adi Komii siir kwoin iirarar napkin. ⁸ Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi siirin dimin kasa kasaki bi nonkwoninwoimwairninkin haiginiugin. Mi ti digworaekwowim siir nonkwoninwoimwairninkin haiginiuwim yim siir whinkinsiis haiginiugin. Siya Adi Komii siir kwoin iirar sibgu wakaeyokna apim. ⁹ Mi

siya Adi Komii siir kwoin iirarar napkin. Mi ti hiriinan siyiuin yio min nisiimauugin siir kwoinin dimin biye whir swoki aingwo rani. Ningaka. Mi ti hiriinan siyiuin siya wi dig asi nwowi, iikamin yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim simiir nanmaiwarkainam. Mi sima wi omwaiya nwoki waiya yokiyokikaeyamin. ¹⁰ Adi Komii siya yokmwın okwo haiginu Jisis siirin prismi biyan inkam nwowam biya Melkisedekni siya nokmwın okwo haiginuwa prismi biyan inkam nwowam saiir hiriinan. Dimusi rani, ti diminin Jisis siya nanmaiwarkainan simiir dimin bibiyeyim simiir saiirsika. Iriig.

Krma wigkam inkam adiyaowaenan dwo Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apamin.

¹¹ Mi Krai Melkisedek sowiir diminpai diminpaiyim kara simiir boinmimauuwamin ina naingwowin. Mi kara simiirin wi sibgu nanaaknkii rani. Dimusi rani, kimiir kwoinin ini habwowhaenan ywowim. Mi kimiir kwoinin ta yai aiir wakaeyamin rirmiiya bi nwokim. ¹² Kima kwokikwokiyaeya bi naingwo tibmii kingim wi Adi Komii siir yai aiir nowomwarkaiyuwan iikam pi ywowin. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiirin kwokiyaeya bi mi aingwo tibmiigim. Mi kima dig bi nwokim ini yinkinyaeyaowim. Mi Adi Komii siir yaiya biya kima wakaeya saiir bi sibgu ninokninkinkim. Mi wim kima iikam nhiramin ina naingwowim, kimiir swokini owomwarkaiyuniyim. Mi kima wa nwoki inokinkinim kima inakamae rani, nae kirie kirie bi rimtowikim. Kima ini yinisim

praigaknan ywowim, ini mwiiyar niki aeyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim, kima tira saair hiriinan. ¹³ Krima dinokninkin, iikamim biya ta Adi Komii siir yai aiir niki wakaeyim mi sima mhoiia kwisaka ha swoki wakaei mi yim ti hiriinan iikamim ini habwowhaenan ywowim. Sima kirie karamaeka yim ini yinisimim siir yopiini mwiiya niki aeyin ini siir hiriinan ywowin. Sima Adi Komii siir yai aiir bi ninokninkinkim piki hiniina dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin wadeyin. ¹⁴ Iikamim inakamae nwowiyim yim nae kirie kirieyim ha naeikim. Mi yim sima ina ninokninkinim, piki hiniin nae ikin biyeyin mi piki hiniin nae ikin kibiyin. Mi yim ini iikamim naingwo tibmii kiiiyim mi kiriekak ha nwowim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyuin ini iikamim naingwo tibmii kiiiyim sim naingwo omok diriraerariyim piki hiniin dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin kibiyin ini simiir hiriinan ywowin. Iriig.

6

¹ Krima yaiya Krais siira biya sima boinmimauuwa idowiguidowiiyana sairaramar kipi naingwokripkai. Krima siir yai nhirim aowa aowanim warar wakaeyokna ap. Mi krima wi siir mhoiia nwoki amim, ta krima tira saair hiriinan. Mi krima ti yaiyim biya krima wakaeyim simiir simiira kipi naingwokwonanae. Taka yaiya ya hiniinga, krima siyu biye siirin digumii haigingig, naokaoiga krimiir ninuwiiyin mi Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiir wakaeyokna

apnam. ² Mi ta yaiya biya krɪma boinmɪmauuwa kimiir baptaisni siyɪupai siyɪupaiyɪm sim mi iikamɪm iina simiir mwo imiir mi onkwowɪm Adi Komii siir dimɪn kɪrie komii komiiyɪm simiirin ha mi isiisiimauu mi ombud komiiyɪn ha naokaonamɪm mi simiirin ie hirankar mi kininsiin idwo mi iya Adi Komii siya simiir hidana nhirɪm wɪ paeya nami mi nhirɪm wɪ ninomor koua nami. Mi ninomor koua namɪm yɪm wɪ omwaiyar waiyayokiyoki. Mi hiriinan digworaekwowɪm yɪm kimiir nowomwarkai haiginɪugin. ³ Adi Komii siya krɪmiir whɪnkɪnsiis haiginɪuwam tiri. Mi krɪma wɪ iki siir yai nhirɪm simiir nwoki wakaeyokna apɪm, krɪma tira sair hiriinan.

⁴ Kara kimiirin hiriinan mɪnsi boinki. Dimusi rani, iikam nhirɪm biya sima bɪdiyar iki aingwo tibmii kɪnɪm. Mi sima Adi Komii siir yai aiirin bɪdiyar sibgu wakaeyoknam. Mi sima dimɪn miyɪk miyɪk bɪdiyar mi haiyɪm, Adi Komii siya hauugiyɪm siir om hirankɪn. Mi Adi Komii siir naeyɪuɪn simiir piɪ bɪdiyar mi ii okwokaiyɪm. Mi sima Adi Komii siirin digɪumii haimriiyɪugigi mi krɪma simiirin wɪ panɪna swoki boini, ti siyɪu biyeyɪn siir haiburgigɪm mi Adi Komii siiram swoki amɪm, ha? Nɪngaka. Yɪo siyɪu rani. ⁵ Sima bɪdiyar yɪnoknɪkɪnɪm Adi Komii siir yaiya biya sima wakaeya, saeya yai bɪmbɪuwi rani. Mi dimɪn kɪrie komii komii nhirɪm biya Adi Komii siya tirɪm bɪdiyar mi kigɪm. Mi mhoiɪya krɪma wɪ simiir whiekakar kigswowi. ⁶ Mi sima Adi Komii siir yai kɪbi aiirin digɪumii haingiki mi krɪma wɪ panɪna tiri, simiir swoki ikɪunaniyɪm Adi Komii siiram swoki itam ha? Nɪngaka. Yɪo siyɪu rani. Sima wɪ

Adi Komii siir siyiu iir swoki ap rani. Nɔngaka. Dimusi rani, yio ini Jisis siirin paeyin hiniya nironinkinin saika swoki inkin irinu isomaoni hinin ywowa. Mi iikam nhirim sima ti hiriinan siyiuin siir kigi, sima wi Kraisi siir tɔrgigini.

⁷ Iikamim yipiki naingwo tibmii kinim mi Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyokna apam, yim ini ti nuin siir hiriinan ywowin, iya naoki kinkiyim mi nao opa ha sinkainainamiya. Mi sasaeyim inkamki ninkinim ha sibgu inan iigiyim simiirin pi Adi Komii siyar kɔrie haiginuwi. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyokna apiyim yim ti nu miyikin ini siir hiriinan ywowin. ⁸ Mi iikamim biya niki aingwo tibmiyim mi tariinanin, digumii Adi Komii siir swoki haimriyugigim, yim ini nuin wapnao minkan ninkisaioae nankaiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ti nuin yio nu miyiki miyik rani. Mi Adi Komii siya wi io ti hiriinan nu iir nwowi. Mi siya wi ha boini, ti nuin, nu pai rani, siirin wi siya haingimugii. Mi iikamim biya naingwo tibmiyim mi Adi Komii siirin digumii ha swoki haimriyugigim, simiirin wi Adi Komii siya boinwokiyopnatkaigi paeya. Ti nu biyeyin Adi Komii siya haingimugiyin siir hiriinan.

⁹ Ti kariir akam kingikinin, ta yai biye hiriinana kara boinkiya kimiir, kara ha naingwowi, kima wi dimin miyik imiirar tiri mi wa sibgu wakaeyokna api. Mi Adi Komii siya krimiirin wi hiriinansi nanmaiwarkinaei. ¹⁰ Adi Komii siya inkam biye rani mi siya dimin taeminim kima tirim simiirin wi ha naingwo owouu rani. Nɔngaka, siya wadiekwadie

ieyargin mi siya ina naingwowin dimin taeminim kima tiriyyim simiirin. Mi ti hiriinan dimin taeminim kima tirim iki iikam nhirim biyanim sim mi ha nityokiyokiyim mi tisi tariinanar nadigniyim, yim Adi Komii siir nisiimauugin, kima siiram naingwowi. Dimusi rani, kima siir yai imiir wakaeyokna apkim. Mi Adi Komii siya ti digworaekwowim sima tirim simiirin wa naingwowi. ¹¹ Mi kara irira nwinwira kimiiram ha naingwowi, kima kirie hiriyar dwoyokiyokiyam, Adi Komii siir digworaekwo imiiram. Mi siiram in hiriyar nwokwokinim iya Jisis siya swoki iti krimiir nanmaiwarkainaim. Mi kima hirii hiriyar tiryokiyokii ami mi wi kimar naobudgii. ¹² Kara kimiiram in minam naingwowi, kima Adi Komii siiram in piugi kipi piyao. Kima iki iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiyyim simiir yai imiir wakaeyokna. Mi iya siya swoki itana saiirim nwokwokini, sima wi dimin miyyik miyyikim biya siya boinim krimiir, wi simiirar hauwi. Irig.

Krīma daingwo tibmii kīn.

¹³ Mi biya yai nhirim Adi Komii siya Ebrahim siir boinmimauuam tirim, siya simiirin wa boinmimauuwi. Mi siya ti yayim siir inig iirar swoki ikopaisisirnaeikin. Dimusi rani, siya Adi Komiigin, siir kouin inkam nwirki bi nwokin. Nningaka. ¹⁴ Mi siya siirin hinina boinkin, Ebrahim, kara kimiirin wi dimin kirie komii komii imiirar tir haiginiuwi. Mi mhoiya kiriir isidin siir yinieyim wi kasa nwo rani. ¹⁵ Mi ta saiir mhoiya Ebrahim siya ina kaoraraowin, ti diminim Adi Komii siya boinkiyim siiram,

sima nimbiamam. Mi siya hiriyyar kaokaigiyin,
 ini ti digworaekwo imar yimbiniyim. ¹⁶ Mi
 iya inkamin dimin whir nimbiniyim, siya pi
 inkamin inigin kouwarigsim nwowin pi siir inig
 iir nikopaisisirkii. Mi ti hiriinan siyuin iya
 inkam nirkim siir yai airin hiriinan wakaekii
 mi sima wa boinki, ihi, dimin siya nimbini
 yio wa tiri. ¹⁷ Adi Komii siya iikam krimiir
 nisiimauuwam tiri, yipiki ti digworaekwowim
 biya siya nimbingiyim krimiir, simiir haiyanim.
 Siya krimiirin min nisiimauugin, ta siya
 nikopaisisira siir inig iirar mi saiir. ¹⁸ Mi ta
 yaiya Adi Komii siya nikopaisisirkiiya siir inig
 iirar, ya krimiirin min nisiimauuga, diminin
 siya siir inig iirar dapikopsisirkiiyin, yio bi
 swoki ikopsasaeikin. Yim ti hiriinan diminin
 yim krimiir kirie haiginugim. Mi ta kirieya ya
 wi hiriyyar nwoyokiyokigiyami mi wi iya Adi
 Komii siya nimbini digworaekwo whiekakim
 krimiir hauuwam, wi saiirar nadiguwi. ¹⁹ Krima
 ina ninokninkinim, mhoiya krimiirin wi Krai
 siya nanmaiwarkainaei. Mi ti digworaekwo
 hiriinanim, krimiirin wi sima kinsis haiginuwi,
 sibgu okworinuwamin, paeyin uridgi nitkiniyin
 mi ha sibgu okwowyin, siir hiriinan. Mi ti
 digworaekwowim, ti krima wakaeyokna apim,
 wi bopwoniya sima ninikiwitkii, yuisa Adi Komii
 siir maeyaua saiir nwowa. Mi Adi Komii siya
 mi krima, krima wi kwoin whiruwar nwowiski.
²⁰ Ta Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya
 dimin whirki kimbu karamae nwowa biyin Jisis
 siya napninopkainamin mi krimiir igsopa siyar
 yokwokairina. Mi krimiirin siya whinkinsis

haiginu. Mi siya ini prismi biyan inkam ywowin inokinokin. Ti prismi biyan inkamin Melkisedek nikuwiyin siir hiriinan. Iriig.

7

Melkisedek siya prismi biyan inkamkin.

¹ Jisis siya Melkisedek siir hiriinan prismi biyan inkamkin. Melkisedekin yo om Selem hiran iikamim simiir kigirkakikin. Mi siya Adi Komii siir prismi biyan inkam warargin. Mi biyarin Abraham siir isidin iki inkam komii komii nhirim om nhirim sau simaka ninitim simiirin yamdi kwiruwa sima hainurur haiginugig. Mi iya sima sau ha ninit dignaniyim. Mi Melkisedek siya simiirin siyu hir yapyiskaiwin. Mi siya simiirin ina yokboinmamair haiginugiyim. ² Mi digworaekwo miyik miyik whiekakim, Abraham siya hainaniyim ti omim simiir hirankin, siya simiirin whieyim, iuura soitkin. Mi siya whie iuur aka, ya kimidiniya Melkisedek siir hauu. Mi nokiinwokiyim yim ini siyar haiyim. Mi Melkisedek siir inigin siir inig mwoki, inig mwowin yo minkan, inkamin dimin kibi kibi tiriyin siya. Mi siir inig mwoki inig mwo whirin yo minkan, inkamin iikam iripa nongwomamair aekin. Dimusi rani, om Selem hiran iikamim, simiirin ini siya kigirkakim. ³ Mi biyarin inkam nwirki bi winkin siir yopii ado mi siir yidiwi wanwiyaeyim mi siir isidin simiir inigim yokwoni. Ningaka. Krima ninokninkin tani, siirin wig inkamkar namisi aokainakin, iyie? Krima ninokninkin tani, siya bidi pi piyamisi aonamin iyie? Mi krimiir kwoinin ha naingwowi, siya Adi

Komii siir yɔnisimkin. Dimusi rani, siya ɔni omwaiyar waiyayokiyokiyin. Mi siya wi prismi biyan inkam nwowi inokininokin.

⁴ Kima bidiyar yinokninkinin siya inkam komii ieyargin. Mi Ebrahim siya inig komiigak siirar mi owaiginu. Mi ti digworaekwo whiekakim sau aka siya ninɔt hainakiyim iki om nhirim simiir inkam komii komiiyim om kigriraowiyim simiir hiranki, siya simiirin iuura sioitkin mi siya whie kwira kimidiniya siir hauu. ⁵ Mi kam nhirim Livai siir isidin siirin sima ini prismi miya saiir haiyim. Mi Adi Komii siir siyu komiiyin hiniina boinkin, dimin taeminim Isrel simiir iikamim sima haiyim sima ii nhirim simiirin iuura timi sioitkin mi iuur akan yo Livai siir isidin siir hauugi. Mi Isrel simiir iikamim yim Ebrahim siirgisiiir isid ieyargin. Mi ti pris inkamim sima pi simiir pugana saiir iikami digworaekwo imiirar swoki kwahai. Mi ti hiriinan siyuiun yo ini ywowin. ⁶ Mi Melkisedekin yo Livaini isidin siir tani mi dimusika siya Ebrahim siir dimin iir haiyin, ha? Siya Livai siir isidin siir inkam tani mi siya diminin iuur akan Ebrahim siirarim siyar sioitkinim simiirgisimiirar haigin. Mi siya siirin ina yokboinmamaargiyin. Siya hiniina boinkikin, Adi Komii siya ini kinakar nwowin. Kima bidiya yinokninkinin Ebrahim siya inkam komii ieyargin. Biya Adi Komii siya Ebrahim siir nimbingiyin mi siya wi simiirar tiri. ⁷ Krɔma ina ninokninkinin, inkamin, inkam nwirniyin hiniina boini, Adi Komii siya ini kinakar nwowin mi ti inkamin ta yai kibi hiriinana saiir boinin, yo ini inkamin hindara wakaeyin

ini siir kou ywowin. Whisarii rani, yio Adi Komii siir igsopa saiir nokwokairiinakin, siir nokboinmamairam. ⁸ Mi pris inkamim yipiki Isrelmi dimin taeminim sim dimin iuur akaim sim haiiyim, yim wi wai biyeyar mi owi mi wa mi aowi. Mi yio Melkisedekin yipikin Ebrahimni dimin iuur akain si haiyin, Yokwo Komii saeya ha boinka, siya wi nao rani. Ningaka. ⁹ Hiriinan mi boinin ti inkamin Livai nikiuwiyin, siya dimin iuur akain Melkisedek siir mi hauugiyin. Iya brougae Ebrahim siya ti dimin haimii iuur akain Melkisedek siir hauuwun, yio ini siir apun Livai siya hauuni hanin ywowin Melkisedek siirin. ¹⁰ Mi iya Ebrahim siya Melkisedek siirin siyiu hir napyiskaiyin, Livaiyin yio bi niki aokainakin mi krima hinin dimusi boinkim, ti diminim Livai siya hauugikin Melkisedek siirin, ha? Ebrahim siya Livai siir brougaekin mi iya Ebrahim siya digworaekwowim Melkisedek siir hauuwim, yio ini Livai siyar hauuni hanin ywowin. Mi Melkisedekin yio ini Livai siir kou ywowin.

¹¹ Bidi bidiniya Adi Komii siya siir siyiu komiini yayim, Moses siir hauugikin. Mi Moses siya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta yaiya hinina boinka, ti kamim Livai siir isidanim sima prismi miya wi saiirar mirii mi nae minim wi warar ninkinimiyaei, Adi Komii siirin. Mi Adi Komii siir omaka saiir warar timi kigrirao. Mi ti dimin biye krimiirim simiirin ti kam ima haiyoprimdiyumiigikiswo mi mhoiyya Adi Komii siya Krai siirin wi di swoki imbingi krimiir prismi biyan inkam nwowamin. Ningaka. ¹² Mi Adi Komii siya nikropkiyin prismi biyan inkamin yio

ini saa ywowin. Mi ini prismi biyan inkamim simiir kisina okwowam. Mi ti siyɔ komiini yayim biya Adi Komii siya hauugiyim Moses siir yim ina digiyim mi iriipi hiriinan Adi Komii siya siyɔ komiini yayim yaeya yaiwin swoki hauugi, ti biyan siyɔ komiiyin siir maeyau aiir swoki kisina okiyam. ¹³ Ti yayim ti inkam iir boinim, siya Livai siir puganan inkam tani. Nɔngaka. Siir yidiwi wanwiyaeyim yapa puganankim. Mi siir yidiwi wanwiyaeyim simiir pugana biya simiir nwirkin ta prismi miya nae ninkin imiiaeyia saiir bi swoki miriimiminkim ta miya ya simiir mi rani. Nɔngaka. ¹⁴ Krɔma bidi yinokninkinim, krɔmiir Biyan Inkam Komiiyin siya Judami pugana saeya naokainakin. Moses siya ti isidin prismi miya sae miriyyim, simiirin yaimir sim kwir bi swoki boinmiminkin. Nɔngaka. Iriig.

Jisɔ siya prismi miya wi hiriinana nwoyokiyokiyami Melkisedek siir hiriinan.

¹⁵ Mi krɔma tariinanin bidi yinokninkinim mi iya ti prismi biyan inkam nwirin siya nimbiamin siya Livai siir pugana saiir inkam tani, siya Melkisedekin prismi biyan inkamin mi miriyyin siir hiriinankin. ¹⁶ Mi iya Adi Komii siya nimbinkiiyin siirin prismi biyan inkam nwowam mi siya ti siyɔ komiini yayim Moses siya win boinkiyim prismi miya wi Livai siir pugana sasar nwowi siya hiriinan bi naingwokin. Nɔngaka. Mi ta siir kirɔeya omwai waiyayokiyokiiya iinokinok, siirin saeya minkikin prismi biyan inkam nimbiamam. ¹⁷ Adi Komii siir yayia Yokwo Komii saiir wina mi saeya hinina boinka,

kira inokinokin wi biyan inkamar nwoyokiyokii Melkisedek siir hiriinan. ¹⁸ Adi Komii siya bidi yinakiyim biyan prismi kamim simiir siyiu komiini yayim. Dimusi rani, ti yayim yim wi dig nwo rani, krimiir whinkinsiis haiginuwim omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiyim inokinokin. Niingaka. Mi Adi Komii siya ti biyan siyiuim simiirin asi digikim. ¹⁹ Whisarii rani, ti siyiu komiini yayim Moses siya winim Yokwo Komiini, krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sima nwo rani. Niingaka. Mi Adi Komii siya yaeya siyiu win whirin siir diriraerarki krimiirin. Mi tariinan siya yai win kibiya Kraiis siir boinkin krimiir, ini yayim biya Moses siya winim Yokwo Komiini ini simiir haiburim. Mi krima ta yaiwin kibiya saiir wakaeyokna api mi ha naingwo tibmii mi saeya wa whindiraerari krimiirin Adi Komii siir kingiin nwowam.

²⁰ Adi Komii siya Jisis siirar nimbingin pris inkam komii nwowamin, siya siirin whisarii bi nimbingin. Niingaka. Siya ti yayim siir inig iirar bidi yikopwaisiirin. Iya siya siir nimbingiya mi biyan pris inkamim sima siir hiriinan tani. Mi Adi Komii siya inkam nwirniyin biya siir inig iirarin hiriinan bi nikopwaisiirkin pris inkam nwowamin. Niingaka. ²¹ Mi iya Adi Komii siya Jisis siirin pris inkam komii nwowam nimbini siya siir inigin Adi Komii siirar bidi yikopwaisiirin kiriiramim mi kira pris inkam komiia nwoyokiyokii inokinokin. Mi kariir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Niingaka.

Kara, Adi Komiigin kara kariir inig iirar bidi yikopaisiirin kiriiramim, kira wi pris

inkama nwoyokiyokiii inokinokin.
Mi kariir kwoinin wi kisina haigi rani.
Ningaka.

²² Krīma bīdi yinoknininim ta yaiya Adi Komii siya nikopaisisirkiiyin siir inig iirar Jisis siiram. Saeya yai kirie komiigikomiiga. Mi ta yaiya siya kitibmii boina ya ini yayim biya Adi Komii siya Moses siir hauuwim mi Isrel simiir iikamim simiir mi hauuwim ini simiir haibura.

²³ Mi dimin whirin yio hininigin, biya pris inkam kasa rani. Dimusi rani, sima pa mi aokaowi mi simiir igsopa pi inkam nwarakar mi okwokairinanaowidi. Mi ti hiriinan siyiuin ii kasa bi tirkin. Simiir inkam nwaraki omwai hiriyyar bi waiyayokiyokigin. Ningaka. ²⁴ Jisis sasaigin omwai waiyayokiyokiii mi wi ta hiriinan sairsi nwowi siya pris inkam nwowamin. Mi siir igsopa wi inkam nwaraki swoki okwokairina rani. Dimusi rani, siya bi naowikin. ²⁵ Dimusi rani, ta sairsika, Jisis siya wi digar nwowi iikamim yipikim siiram naingwo tibmii kinim simiir nanmaiwarkainaei. Dimusi rani, krīma Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apkim. Krīmirin wi siyar whinkinsis haiginuwi. Dimusi rani, siya wi nao rani. Siya ini omwaiyar waiyayokiyokiiyin. Mi siya ini Adi Komii krīmiir Wanin saikar nwowin mi siya nhwo ini krīmiiramar kwis boinin.

²⁶ Jisis siyaigin prismi biyan inkamin mi siya inkam wadiekin siirin dimin whirki bi kimbugin. Siya iikam krīmirin dimin biyieki naokingugunankaiyim krīmirin nu tirar kwaeyopriigingig. Mi siya Adi Komii saika ini owou. Mi siirin Adi Komii siya ywowaiginu

inig komiigak. ²⁷ Mi iki prismi biyan inkamim biyanim simiir hiriinan tani. Nningaka. Dimin taeminim sima ninkin imiiaeyim, Adi Komii siir, simiir dimin biyeyim sima bi haiyoprimdiyumiigikim. Nningaka. Mi inokinokin, biyin sima pi simiir dimin biye imiirsiyar niki inkim imiiaei. Mi mhoiya sima Adi Komii siiramim pi iikam nhirmi naeyim sim ninkin imiiaei. Mi Jisis siya ti kamim simiir hiriinan tani. Nningaka. Siya ta saiirin i kwiruwar tirikin, iya siyar naowa paeyin hiniya nioninkinin si mi naeni haninin siya siir pu ailar ninkin imiiaekin, Adi Komii siirin. Siya siir pu aiirin naeni hanin mansi ninkin imiiaekin, iikamim simiir dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Mi siya saiir bi swoki tirikin, idipidipin. Nningaka. I gwiruha siyar bidi tiriki skiya. ²⁸ Mi yaiya biya Adi Komii siya hauwa Mosesni, prismi biyan inkam komiim saeya nokwim okwo haiginuga. Mi ti kamim yim inkam pai rani, Adi Komii siya ha boinkin, simiir kwoinim dimin biyek biidi yaokingugunankaiyim. Mi ta yai kirieya Adi Komii siya boinkiya mhoiya, ya siir yinisim iir nimbingiya saiir nikopwaisirkika. Jisis siya iki prismi inkam komii nhirim simiir hiriinan tani, siyu biye bi tirikin. Nningaka. Siya prismi biyan inkam komigin omwai hiriayar waiya yokiyokikaeyamikin. Iriig.

8

Jisis siya Adi Komii siir omaka ninomor kou hirana saiir pris inkamkin.

¹ Mi ti digworaekwowim kara kimiir boinkiyim yim hiniingim, krimiir biyan prisin, siya ini kara boina ini saiir hiriinanar nwokrikaiyin. Siya Adi Komii saikar nwowin, siir omin ninomor kou hir nwowin siir. Mi tariinanin siya ini Adi Komii siir ina iniig miya nidwowin, maeyauwa kamim inig komiigakim digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyim sima nidwowiya saiir. ² Siya ini ninomor kou hir nidwowin mi siya ini prismi inkamnan miriiyin. Siya ti hiriinan diminin ini omaka Adi Komii siyar nonkwo miriia ninomor kou hir ini saiir hir miriiyin. Ya tariigina ya saeya maeyaugimaeyaua Adi Komii siir inig iir hainaniya saiirin inkamki bi nonkwo miriiga. Ningaka.

³ Mi bidi bidiniyarin, siyu komii siir siyuin Adi Komii siya hauuim Mosesni, iikamim sima sibgu apam siyuin prismi biyan inkam nokmwon okwo haiginuwiiyin, dimin taemin Adi Komii siir ninkin imiiaeyam mi hiriinanar mi tir. Mi krimiir prismi biyan inkamin yo ti hiriinan siyu iirar mi tir, dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiiaeyam.

⁴ Mi Jisis siya nu tir nwokiswo, siya wi prismi biyan inkam di yowoi. Dimusi rani, nu tirin iriipi hiriinan pris inkamkakaargin dimin taemin ninkin imiiaeyamin Adi Komii siir, siyu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi sima Jisis siiram paninsi kiwakisi. ⁵ Mi miyim pris inkam ima miriiyim, omaka Adi Komii siir inig iir hainaniya saiir, ya aknainan hindara nusiimauuga dimin taeminim ninomor kou hiranim Adi Komii siirim simiir. Mi biya iya kingiin nwowa, Moses siya Adi Komii siir omaka hindara ini kaigrinu okwosasae

mirii. Mi Adi Komii siya siirin hinina boinki, kira dimin taeminim kara boinmimauuim simiirin sibgu tir. Kara nisisimauuwa, iya kira mhu hir nwowa sair hiriinan. ⁶ Mi taka ii aiirarin, Kraisiya ini prismi biyan inkam komiinan miriyyin mi ini iki miyim biya prismi biyan inkam komiyyim sim miriyyim ini simiir haiburim. Mi ti hiriinan siyuin, ta kitimbii boin wina Adi Komii krimiir Wanin siya nimbingiya Kraisiya siir krima wakaeyokna apam ya ini biya siya nimbingiya brougae wanwiyaekim sim wakaeyokna apam, ini sair haibura ya tariigina ya ini ywowa. Dimusi rani, ta kitimbii boin wina krimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginuiskii. Biyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim simiir ya krimiir bi sibgu whinkinsiis haiginuga. Ningaka.

⁷ Mi biyan nimbina saeya iikam imiirin Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwokiswo mi Adi Komii siya wi yaeya kitimbii boin win di swoki imbini. Ningaka. ⁸ Adi Komii siya bidi yinokninkin siyuin iikam ima tiranin. Mi siya hinina boinki,

Mhoiya kara kariir iikamim Isrel hiranim Judami pugana sairim wi yaeya kitimbii boin win swoki imbingii.

⁹ Mi kariir kitimbii boin wina ya wi biyan kitimbii boina kimiir brougae imiir iya kara simiirsi naingwoyimyoka, iya sima nu Isib hir nwowa mi simiirin ha kiyainaniyyin sair hiriinan tani. Ningaka. Kara kimiirin wi biya kara kitimbii boina wi sair hiriinan swoki kitimbii boin tani. Ningaka. Dimusi rani, kimiir brougae sima bi

sibgu apkim. Mi kara kimiir brougaeyim simiirin ti hariinan siyiuin digiumii siirsi haimriiyugin.

- 10 Mhoiyya iya ta biyan kitibmii boina saeya kigirkakim digworaekwo whiekakim sima digana, saeya digii mi kara Biyan Inkam Komiiyin Isrel kimiir iikamim wi yaeya siyu boinki, kima napamin. Mi tariigina kara wi kimiir kwoinki kwoin iirar kinirkai haiginiugii. Mi kima wi wakaeyoknam nwoki aingwowim. Mi an kara wi kimiir Adi Komii nwoki owim mi wim kima wi kariir iikam nwoki owim.
- 11 Mi mhoiyya ta ii aairin iikam whiekakim sima kariirin wa ninokninkini. Yipiki inigakim mi yipiki inig kamaeyim sima kariirin wa ninokninkini. Mi ta ii aairin iikamim sima wi simiir nu whiruwan iikamim simiirin wi hiniina boin tani, Kima Biyan Inkam Komii siir dinokninkin. Ningaka.
- 12 Mi kara wi simiirsi naingwo bumbuwi mi simiir dimin biyeyim sima tirim wi kara haiyoprimdiyumiigi. Mi kara simiir dimin biyeyim wi simiir swoki aingwo rani. Ningaka.
- 13 Mi biyan nimbina biya Adi Komii siya Moses siir nimbingiya ya ini biye ywokiya. Whisarii rani, siya krimiir ha boinkin, siya wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingi. Krima bidi yinokninkinim ta biyan nimbina ya wi sapi namki, yuis kaba inkamkin kabitkaigiya saiir hariinan. Iriig.

9

B̄iya pr̄ismi b̄iyan inkam kom̄iyim wraisu nhie arar n̄inkin im̄iyyaekim Adi Komii siir̄in.

¹ Mi b̄iyarin Adi Komii kr̄imiir Wanin siya siir b̄igib̄iyan n̄imbina kr̄imiir brougae wanwiyaeyim Isrel simiir iikamim simiir n̄imbingikin. Mi siya simiirin siȳu Adi Komii siir in̄ig iir hainaniyim siir boinmauu wakaekin. Mi siya kam im̄iirin siȳuin omaka Adi Komii siir yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir miriini siȳuin siir warar mi boinm̄imauu ir̄ipa sima nidwo wakaeyam. ² Mi sima sel omaka ira mirii mi ta omaka saiirin bopwoniya h̄ugr̄ip̄k̄igi haimii haimiyo whisa ywo. Mi ti haimiyyin h̄uyokiyokaikikaiyin anokar nwowin̄in, yio ha dapikin, dimin whirki kimbu karamae. Mi diminim pae hainḡimuhaiginiyim mi bretim Adi Komii siir n̄inkin im̄iyyaeyim yim ini ta maeyaua h̄uyokiyokaiya ini saiirar nwokaiyim. ³ Mi sima yuis kwira maeyau kwira h̄uyokiyokaiya haimii whira nwowin siir ano iir yit̄imwan̄u. Mi ta maeyaua ya Adi Komii siirgisiirga, siya nwowika. Mi ta maeyaua h̄uyokiyokaiya saiirin inkam n̄wirki bi swoki am̄iminika. N̄ingakin̄ingaka. Mi sima ta maeyaua saiirin ha dapikim, dimin whirki bi kimbu m̄iminka. ⁴ Mi dimin n̄hirim ini ta maeyaua h̄uyokiyokaiya saiir hir nwokaiyim. H̄iyya golni tira aka mi ta h̄iyya saiir idwo hirin haua wain piuii m̄iyyikakin siir op aiir naokin hainḡimugiiya, piuii m̄iyyik n̄usiin whakim ini hir nwokaiyim. Mi m̄iyya kwira paeni sima n̄irim̄ton̄inkin miriyya saiir idwowin sima golni

miriigikim mi ya ini hir warar mi inkin okaiya. Mi ta miya sama saiirin ha dapikim, nimbini tibmiini miyaka. Mi ta miya saiir yainau hirin mobmir kwira golni sama nonkwokwowa ini hir warar ninkin okaiya. Mi ta mobmira saiir yainau hirin, naeyim Adi Komii siya hauwim iya sama nu siyin apain siir hir nwowa ini hir nwokaiyim. Mi paekopin biya Eronki si hogwokwo apin, siirin Adi Komii siya tirkikin, yo ini nhwokakar mi okaiyin ta miya aiirin. Mi siya nhiswo Adi Komii siya winkiyo kitibmii boin yayim sim yo ini hirar mi inkin okaiyo.

⁵ Mi ta miya saiir idwowin sama Adi Komii siir paekwosimwo nwisa yonkwokwo haigin hinda nisiimauuwam. Mi sama ti paekwosimo sowiir kigo mi sama boin, Adi Komii siir dimin miyik miyikim paenan niyaeiyim ini tir nwowim. Mi ti paekwosim nwiswo hinda nisiimauugo sowa pidgakako. Mi ta maeyaua iikami dimin biye haiyoprimdiyumiya ini sowiir pidga owar yirugiya mi ti diminim simiir dimin mwokimwowin, kara pi kimiir boinmauu rani. Ningaka.

⁶ Mi mhoiya sama digworaekwowim diriraerar digim mi pris inkamim, sama ta maeyaua huyokiyokaiya anoka kingiin nwowa saiirin bi siiskim dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiiaeyim.

⁷ Mi biewi biewiyim, prismi biyan inkamin siya ta maeyauwa huyokiyokaiya dimin whirki kimbu karam nwowa saiirin si kwiruwar namikin. Siya whisarii bi namikin, siya meme bulmakau ini nheyim, pi simiir hainami Adi Komii siir ninkin imiiaeyam iikamim hinda

whaowaeya priidiriraerarim simiir dimin biyie imiir haiyoprindiyiümüigiyam. ⁸ Mi Moses siir yayim iikam krimiirin ta maeyauwa Adi Komii siya nwowiya, saiir kigninkin apninopkaiyam bi boinkin. Mi ti hiriinan siyiun, Adi Komii siir naeyiun yo krimiir nisiimauugin, iikamim Moses siir yai aiir wakaeyoknam sima wi Adi Komii siiram swoki haiyug naingwo rani, iripa saikar nongwomamair aeyam. Nningaka. ⁹ Mi ta Moses siir yayia ha boina iikamim, Adi Komii siirgisiir maeyauwa hiuyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwowa saiir kipi napninopkainam. Ya aknaini hanin hindara nisiimauuga krimiir. Mi ta iya pris inkam ima ninkin imiiaeya, Adi Komii siir ya iikamim simiir kwoinim rirmiia simiir bi nwowaiginuga. Nningaka. ¹⁰ Mi yim ti yayim yim krimiir kinsiis haiginuwankim, naeyim yim naeyankim mi opa ya kwiyaeyanka mi siyiun op whaui ikin mi krima ti siyu imiir sibgu api mi Adi Komii siya wi ha boini, krimiir piuim, yim piu wadiekim, siyu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi ti digworaekwowim simiir yayim yim krimiir kigriraowankim. Tariinanar tir bwakainakiyin mi wi iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigrakakana wadiekwadie nwowi, wi saiirar nadigiuwi.

¹¹ Mi Kraisi siya krimiiramim prismi inkam komiinan nitkin siir dimin taemin miyik miyikim simiirin krimiir hauuwam. Mi tariigina ya krimiir bidi yimbiniya mi siya prismi miia bidi mariigikin. Mi siya ini Adi Komii siir oma hiriir yapninopkainamin. Ya ini sel omaka

biyan kamim sima tira ini saiir haibura. Mi ti Adi Komii siir om winin siirin inkamki bi tirkin, yio nuan diminki waeyao. Yio Adi Komii siirgisiir omin ninomor hiranin siirgin. ¹² Mi iiya Krais siya naonama siya ini Adi Komii siirgisiir maeyaua dimin whirmin whirminkin kimbu karamae nwowa Adi Komii siyar nwowiya ini saiirar yapninopkainamin. Mi siya wraisu nhie bi hainamkin prismi hiniin, siir ninkin imiiaeyam. Ningaka. Siya siir nhieya nua naokiinainama saiirar haininopkainamkin ta maeyaua Adi Komii siyar nwowiya dimin whirki kimbu karam nwowiya saiir hiriirin. Mi Adi Komii siirin saiirar ini hauuwu mi siya kwiruwar napninopkainamin, siir nhie aiir ninkin imiiaeyam, ini saeyar digi iskiya. Mi siya wi mhoyia idip idip swoki tir tani. Ningaka. Siya ti siyu hiriinanin minam tirkin krimiir whinkinsiis haiginuwim mi krimiir nanmaiwarkainam. Mi krma wi omwai saikar nwoki waiyayokiyokikaeyamim inokinokin. ¹³ Mi meme bulmakau ini nhieyim krimiirin wi panina whinkinsiisi, ha? Saeya krimiirin wi ti hiniina whinkinsiisi. Mi iikam nhirim diminim Adi Komii siya boinim, hiniin kipi naingwo, sima simiir nonkwowi mi Adi Komii siya simiirin wi ha boini, simiir pua miyik rani. Dimusi rani, sima ti diminin Adi Komii siya boinin, hiniin kipi nonkwo, siir bidi yonkwowim. Mi siir pua biyie pi hiriyyar nwowinaka mipi pris siyar hainiyop nami meme bulmakau ini nhieyim pi whrin min aka ninkin hainiyopnami. Mi mhoyia Adi Komii siir yaiya pa swoki boinkii, sima ini wadiyar swoki

okiyim, ti diminim simiir piua wadie sima bidi ywohaiginugiyim. Mi meme, bulmakauni nhieya ya idan piua wadie sairarar nwows aiginuwi. Mi Krai siya, Biyan Inkam Komiiyin, yio ini meme bulmakau sowiir haiburin. ¹⁴ Mi siir nhieya ini meme, bulmakaumi nhieya mi simiir whrin ima, ini simiir haibura. Mi mi bibiyeyim naekak nwokaram nwowiyim mi dimin bibiyeyim iikami kwoinawu nwokaiiyim simiirin saeya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi Adi Komii siir naeyiun siirin siyar whindiriraerarkin, yipikin dimin biyie whir karamaeyin, siir nhieya sair ninkin imiiaekin Adi Komii siirin. Mi siir nhieya iikam krimiir whinkinsiis haiginuwim mi krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim wi digar nwowi. Mi krima Adi Komii siir yai aiiir wakaeyokna apim wi digar nwowi, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin inokinok. Dimusi rani, siyu whir karamaeka hiriinan tirim.

¹⁵ Jisis siyargin iikamim nuanim mi Adi Komii siya, krimiirar kaoprige irkakiyin ta kitibmii boin wina krimiiram nita iikamim wakaeyokna apim sair kirie haiginuwam. Mi nim krima iikamim Adi Komii siya nimbiniim siir iikam nwowam, krima wi omwaiya waiyayokiyokii, saikar inokinokin. Mi wi dimin kibi kibiyim biya Adi Komii siya nimbiniim wi simiir haii. Dimusi rani, siya Jisis bidi yaowin. Jisis siyargin iikam krima mi Adi Komii siya krimiirar kaoprige irkakiyin ta kitibmii boin wina sair kirie haiginuwam. Ya mhoiya nitka iikamim sima wakaeyokna apam. Siya iikamim simiirsi naokin simiir dimin biyeyim sima tirim simiir

haiyoprimdiyũumiigiyam iya sima biyan kitĩbmii boin aair napim. Mi sima wi saika nwoyokiyokiikaeyami, inokĩinokin.

¹⁶ Mi iya inkamin omwaiyar niki waiyaeyin, siya yinisimim simiir inigim pa wini yokwoni mi dimin taeminim sima mi haiyanim yim iriipi hiriinan pa mi wini. Mi siir mhoiya iya siya naonama siir yinim pi yokwo aaira kigmak hid haii. Sima pi hindara prihai prihai rani. Nĩngaka. ¹⁷ Mi inkamin omwaiyar niki waiyaeyin mi ta yokwowa siya wina, siir dimin taemin imiir, ya ini hiriyyar niki owa. Mi mhoiya iya siya naonami, siya pi haini winmĩmauugigi digworaekwowim siir yin ima haiyanim. ¹⁸ Adi Komii siya biyan kitĩbmii boina saiirin wraisuim sima nisomsom aowim mi simiir nhieyim ha naokĩinainamim simiirsi kirie haiginiugin. Mi nhieyim iikam imiirin wi simar nwowaiginuwi dimin taeminim Adi Komii siya nĩmbinim simiir haiyamın. ¹⁹ Mi Adi Komii siya siyu komiyyin Moses siir hauuwın mi Mosesin yo kimidiniya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta iya siya bulmakau haomin siir nhieya opaka yinkin aokaigi twonau. Mi siya paeyakwiyam ha mi hai mi sibsibni pio pariidnanim, ha mi haiyin mi siya ti sibsibni piowim ti paeyakwiyam simakar yin udgi. Mi siya kimidiniyan haunairin op nhieki nwomaiyin siir hopmaigi. Mi kimidiniya Yokwo Komiiya Adi siir yaigi nwowa Moses siir hauugiya saiir iyairpasoknam. Mi siya iikamim simiir piuim simiir warar yinkin iyairpasoknam. ²⁰ Mi iya Moses siya yokwo aeya mi iikam ima simiirin ha niyairpasoknamın mi siya simiirin

hina boinki, ti wraisuim simiir nhieyim ti kara niyairpasoknamim, yim ta biyan kitibmii boina saiir kirie haiginuga, kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim. Mi kima wi yayim Adi Komii siya boinkiyim biya, kima wakaeyokna apam wi simiir wakaeyokna ap. ²¹ Mi Moses siya Adi Komii siir sel omaka saiirin iriipi hiriinanar mi iyairpasoknam. Mi digworaekwo whiekakim saiir hir nwokaiyim, iikamim sima iripa haingiriyu idwokaiyuwiyim, iya sima Adi Komii siir inig iir hainaniyim mi ha diriraerariyim, simiirin warar mi inkim iyairpasoknam. ²² Mi ta yaiya Moses siya winkiya Yokwo Komii saiir, saeya hina boinkika, mi kira ti digworaekwowim simiirin hiriinan niyairpasoknami wraisu nhieni, sima wi dimin whirki kimbu rani. Ningaka. Mi kira nhie simiir niyairpasoknam karam nwowi, saeya boina saiir hiriinan Adi Komii siya wi simiir dimin biyeyim wi haiyoprindiyumiigi rani. Ningaka. Iriig.

Krais siya naeni hanin siir piu aiarar ninkin imiiaekin Adi Komii siirin, krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam.

²³ Mi ti miyim mi ti nuan digworaekwowim krma tiriyim yim hindarar nisiimauugim iki dimin kingikininim ninomor kou hir nwowim simiir. Moses siya digworaekwo imiirin wraisu nhieni minam niyairpasoknamkim, sima whauriyina nwowam. Mi ta nhie hiriinana iki dimin miyik miyikim Adi Komii siir om hir nwowim simiirin wi whauriyanan saeya nwowaiginu rani. Ningaka. Jisis siir

nhieya sasairga whauriyinan iikam imiir nwowhaiginiuwi. Mi ta hiriinan saiirsika sima wi Adi Komii siir om iir asi nami. ²⁴ Mi Kraisiya Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya, dimin whirki kimbu karamae nwowa omaka inkamkar nonkwo miriyya nu tirana, saiir omaka yainau nwokaiyin siir bi napninopkainamkin. Ningaka. Siya Adi Komii siirgisiir om iirar namigusamkin. Mi siya ini Adi Komii siir whwonkam ida nidwowin, siir ina inig miyya mi siya ini nhwo krimiiramar kwis boinin. ²⁵ Mi biewi biewiyim prismi bigibiyyan iikamim sima Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwowa saiirin ii kwokwirar napninopkainamikin wraisu nhie Adi Komii siir ninkin imiyyaeyamin. Mi yio Kraisiya ta maeyau aiirin idip idip bi napninopkainamkin siir nhie aiir ninkin imiyyaeyamin Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyamin. Ningaka. Siya kwirkikwiruwar namkin siir nhie aiir ninkin imiyyaeyamin Adi Komii siirin. ²⁶ Mi Jisisiya hiriinan tirkiswo mi siya paeyin hiiniya nironinkin siirin wi ii kasakasa di naowi. Iiya Adi Komii siya nu siirar nonkwokwokiyyin mi hanityokiyokiigiswo mi wi tariinanar pi yadigniyin. Mi Kraisiya nu tiriir nitin, siya ii kwirkikwiruwar nauuni aonikin nu tirin ini sasair ywowiskiya. Mi iyya dig kingiin nwowa, Jisisiya ha nitin mi siya paeyin hiiniya nironinkin siirin ii kwirkikwiruwar nauuni aoniyin mi siir nhieya ha naokiinainiya mi siya saiirar yinkin imiyyae Adi Komii siirin, iikamim simiir nanmaiwarkainam

simiir dimin biyie imiirsi mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karam nwoki owim. ²⁷ Iikam whiekakim sima wa naowi mi mhoyiya sima Adi Komii siir kigi, simiirin wi siyar hidi. ²⁸ Mi hiriinan siyiuin Kraisiya ii kwiruwar nao isikikin Adi Komii siirin siyar swoki inkin imiiaenam. Siya siir nhieya iikamim simiir dimin biyie biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam ninkin imiiaekin. Mi mhoyiya siya swoki iti, siya wi iikamim simiir dimin biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam nit rani. Nningaka. Siya iikam yipikim siiram wakaeyokna aingwo tibmiiyim mi iya siya nitana sairam nwokwokinim wi simiir nanmaiwarkainami sima siir om hiriir namam. Iriig.

10

Biiyan naeyim sima ninkin imiiaeya, ya dimin biyieyim simiir bi haiyoprimdiyiumiigikim.

¹ Mi siyiu komiiyin biya Adi Komii siya hauugiyin. Mosesni, yio diminkidiminim mhoyiya nimbiyamanim krimiir, aknainan simiir nisisiimauugin. Mi biewi biewiyim, pris inkamim sima hirihiriinan naeyim simiir simiirar ninkin imiiaenanae; Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biyie imiirsiyin. Mi siyiu komiiyin Adi Komii siya hauugiyin Moses siir siya wi dig nwo rani, iikamim yipikim Adi Komii siiram nitim simiirin dimin whirki kimbu karam nwowim. Nningaka. ² Mi ti digworaekwowim Adi Komii siir sima ninkin imiiaeyim iikamim yipikim Adi Komii siir inig iir hainaniyim simiir dimin biyieyim

simiir kwoɪnau nwokaiyɪm simiir digikiswo mi sima wi yaeya nae di swoki inkin imiyyaei Adi Komii siirin simiir dimin biyyeyim simiir kwoɪnau nwokaiyɪm simiir digiyamin. Nɪngaka. Dimusi rani, simiirin wi dimin biyekak diywowi. ³ Mi iyya sima hirihiiriinanar nɪnkin imiyyaenanaeyim biewi biewiyim mi iikamim pa swoki aingwokii, dimin biyyeyim sima tir imiiramim. ⁴ Sima ti hiriinan siyuuɪn ii kasa kasa bi tirkim. Dimusi rani, Adi Komii siya bɪdi yɪnoknɪnkinin bulmakau meme ini nheyim, iikamim simiir dimin biyyeyim wi saeya digi rani. Nɪngaka.

⁵ Mi iyya Kraisiya nitam naingwowa siya Adi Komii siirin hiniina boɪnki,

Kira iki siyuuɪn iikamim wraisu sima nisomsom inkin imiyyaeiyin kiriir siiramim kira maɪrgimaɪrga nwo rani. Mi kariirin kira piugak hiriinansi nwowaiginiugin.

⁶ Mi kira wraisuim kiriir hi aiir haigin anagiyim mi dimin taeminim sima nɪnkin imiyyaeyim kiriir, simiir dimin biyyeyim sima tirim simiir digiyam, kira simiiramim maɪrgimaɪrga bi nwokim.

⁷ Kara Kraiskin, kara kimiirin pi hiniina boɪni, Adi Komii, kira kariir kigi, kara tisi tapi nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim simiir tiram tiri, biyya sima winboɪnkiya kariirin kiriir Yokwo Komii aiir saiir hiriinan.

⁸ Kraisiya biyya hiniina boɪnkin, kira ini yimiyyuuwin iki diminpai diminpaiyim, inkamki nɪnkin imiyyaeyim kiriir simiirin. Mi kira wraisuim kiriir hi aiir haigin anagim kiriir nɪnkin

imiiyaeyam iikamim simiir kwoinau nwokaiyim dimin biyeyim simiir digiyam, yim ini mi imiiyuwim Kraisiya ti simiirin hinina boinkikin. Mi yio siyu komiyyin Moses siya winkyin Yokwo Komii siirini yio ha boinkikin hiriyyar tir. ⁹ Mi mhoiyya siya ti yai imiir boinkiyin mi mhoiyya siya Adi Komii siirin hinina boinki, Adi Komii kira kariir kigi, kara tisi tir nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim kara tiram, kara simiirin wa tiri. Mi yim ti yai hiriinanam yim krimiir boinmauu wakaekim. Biyyan siyuun nae iikamkim sim nankin imiiyaeyin Adi Komii siir, yio Kraisiya bidi digiyin. Mi simiir igsopa ini siyar yokwokairinanaowidin. ¹⁰ Jisis Kraisiya dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim siya tiram siya simiir wakaeyokna tirkin. Mi siya kwirkikwiruwar naokin siir puua saiir nankin imiiyaeyam Adi Komii siirin. Mi siya iikamim siir siyu iir napim, simiir dimin biyeyim, wi simiir nwoki digiyim. Mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karamae nwoki owim.

¹¹ Mi pris inkamim sima mi Adi Komii siir omaka aiir nokwo miriyyim mi nonkwo inkin imiiyaekim Adi Komii siirin, sima inokinokin hiri hiriyyar tirikim. Mi ya tariigina iikam krima tirim dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim wi dig nwo rani. Nngaka. ¹² Mi yio Kraisin yio siyar nankin imiiyaekin mi ta saiirin kwiruwar tirikin. Mi iikamim simiir dimin biyeyim ini saeyar haiyoprimdiyumiigiyim. Mi ta ii kwiruwa siyar tirkiya, inokinokin wi saeyar nwoyokiyokii.

Mi ta saiir mhoiia siya ha nini idwoiugin Adi Komii siir ina iniig miyan. Dimusi rani, siya Adi Komii siir hiriinan inkam komiigin. Digworaekwo whiekakim, siyar kigirkakikin. ¹³ Mi siya ini Adi Komii saika hirar nidwo kaoraraowin iya siir sau omomin Adi Komii siya hainururninkin haiginugii. ¹⁴ Krima bidi yinokninkinim, Jisis siya kwirkikwiruwar naokin siir piu aiirin Adi Komii siir ninkinimiyaeyamin. Mi siya iikamim yipikim Adi Komii siya haiyopriimdiyumiigiyim simiir dimin biyeyim, simiirin dimin whirki kimbu karamaeyin siya nwowaiginugin. ¹⁵ Mi Adi Komii siir naeyuin krimiirin ti hiriinan dimin iirar mi boinkin. Mi biya siya hinina boinkin,

¹⁶ Biyan Inkam Komii siya hinina boinkin mi iki iiyim mhoiia nitim kariir kitibmii boina wi iikamim simiir hauuwi. Mi ti kariir siyu komiiyin wi simiir kwoinkikwoin imiirar kinrkai haiginuwi. Mi sima wi saiir saiira nwoki aingwokwonanaeyim.

¹⁷ Mi siya yai nhirim ina swoki boinkiyim, siya hinina boinki mi kara dimin biyeyim simiir kwoinawu nwokaiyim, wi simiir swoki aingwokwomimin tani mi siyu biyeyin, sima tiri ikin. Ningakinngaka. ¹⁸ Krimiir dimin biyeyim Adi Komii krimiir Wanin siya bidi haiyopriimdiyumiigiyim. Mi iikamim Adi Komii siiramim wi swoki inkinimiyaemimin tani. Ningaka. Yio hiriinan siyuin yio bidi digiyin. Iriig.

Krime Adi Komii siiram daingwo tibmii kin mi saika damasukikin.

19 Mi ti kariir akamim, krīma Adi Komii siirgisiir maeyaua siya nwowiwa dimin whirmin whirminki kimbu karam nwowa saiirin wa napninopkai nami. Dimusi rani, Jisis siya paeyin hiiniya nironinkinin siir naowin mi siir nhieya ha naokiinainiya mi krimiir dimin biyie biyeyim ini saeyar yinakiyim. Mi ta hiriinana saiirsika iya krīma nhwo kwisboinkii mi krīma hiriirin wa napninopkainami. 20 Mi ta siya naonama, siya minam naonamkin krīma Adi Komii saika nwoki boinaiyim. Mi ya tariigina ya hinnga ta yuisni hanin bopwoniya siya ninikiwitkiya krīma napninopkainamim maeyaua Adi Komii siya nidwokaiiya dimin whirki kimbu karamae nwowa krīma namsi saiir nitimwanuwa ya ini siir piu aeyar niyoknamnan ywowa. 21 Mi krimiir bigibiyan, prisin, siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi siyairgin, digworaekwo whiekakim, Adi Komii siir om hir nwowim. Mi iikamim siiram naingwo tibmii kinim mi siir yinisim nwowim simiir kigirkakanin. 22 Jisis siya siir nhe ailar niyairpasoknamkin iikamim krimiir kwoinaw nwokaiyim dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim mi krimiir kwoinim rirmiia nwokiyim. Mi siya krimiirin op miyikimiyik ailar baptais haiginugin. Mi ta hiriinana saiirsika krimiir piuim whauriyina asi nwokim. Mi tariinanin krīma Adi Komii siir kinginin wa nwoki amim. Dimusi rani, ti hiriinan diminim Jisis Kraisi siyar tirkin. Mi krīma kwoin biyeyim krimiir kwoinaw nwokaiyim niksisaeyim simiirin wi asi nuguskii. Mi krīma Adi Komii siiramar dinmiininkin, ta krīma tira

saiir hiriinan. Mi krīma kwoin whirua saikar dwo. ²³ Krīma digworaekwowim krīma naingwo tibmiiyim simiiramın sibgu wakaeyokna ap. Krīma simiirın digumii kipi haimriiyu. Dimusi rani, krīma bidi yinoknankinim digworaekwo whiekakim biya Adi Komii siya nimbınim siya simiirın wa tiri. ²⁴ Krīma, krīmiir iikam nomiiyauwim naingwo tibmii kınim simiiram daingwo. Mi krīma ırni nwırni dinan whinkinsiis ankinsiisna. Mi krīma ırni nwırniyamar timi aingwokwo. Mi ırni nwırniyın siyiu miyikimiyik iirar timi tir. ²⁵ Mi krīma siyiuın iraka nwıraka haingiriyu owiyın Adi Komii siir inig iir hainam siir kipi haibur. Nıngaka. Iikam nhirim yim ti siyiu hiriinanın siir bidi haiburgigim. Mi nim krīma wı hiriinan kipi tir. Dimusi rani, iya Kraıs siya swoki itana ini kingiin nwowa mi krīma ırni nwırni whinkinsiisamın miinan mırrii.

²⁶ Mi krīma ta Jisıs Kraıs siya naonama iikamım simiir dimın biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam, krīma saiir yaimwokiyaimwo aiirın bidiyar iki wakaeyim. Mi krīma siyiu biyie krīmiir kwoınkar swoki aingwo tiri mi Kraıs siirın digumii ha haimriyugigi mi yaeya inkam nwır karamaeka, siir nhieya saeya simiir niyaırpasoknamım Adi Komii siir nınkin imiiaeyam, krīmiir dimın biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Siyiu whır karamaeka. Nıngakinıngaka. Sıma wı hiriıyar nwowi. ²⁷ Mi krīma ta yaimwo aiirın hindara nimiiyu iugusami mi mhoyia krīma wa nididi Adi Komii siya boınwokiyopnatkaigisiyın mi siya nitnoudnankaigiisiyın paeya. Mi krīmiirın wı

maeyauwa iikamkim, sim n̄urimtiokaigiya w̄i sair h̄iriir kabitnouwidnankaigii. M̄i simiir̄in w̄i h̄iriyar n̄urimtiokaeyami inokinokin. ²⁸ Kr̄ima b̄idi yinokn̄ink̄inim n̄wis n̄woim̄gi k̄igii, inkam n̄wir̄in Moses siir siȳu iir nap karam n̄wowi m̄i Isrel simiir iikamim, simiir biyanim sima siir̄in w̄i donkwo. M̄i siir̄in wa dip̄impar aoki. M̄i sima w̄i siirsi k̄ipi haigwo. ²⁹ M̄i k̄ima pan̄ina naingwowi iya iikamim sima Adi Komii siir ȳinisim̄in diḡumii siir haimriiȳugigi m̄i Adi Komii siya simiir̄in w̄i pan̄ina t̄iri, ha? Siya simiir̄in w̄i hik prasae prasae hau rani, w̄i hindara nonkwobumbun̄ink̄in iuguskii. M̄i t̄i simiir siȳuin Adi Komii siir ȳinisim̄in diḡumii siir haimriiȳuin ȳi sima hin̄ina bōini, ta J̄isis siya naonama paeȳin hiiniya n̄rion̄ink̄in̄in si m̄i siir nh̄eya ha naokiinainiya ta kit̄im̄ii bōin āir k̄ir̄ie haiḡin̄uwam m̄i sima ha bōink̄im ya tariiḡina ya dim̄in komii rani. M̄i sima siȳu kibiȳin Adi Komii siir naeȳu ieya tir̄in kr̄imiir siir̄in ini hindara ȳit̄k̄in̄isugiȳin. M̄i t̄i siȳu h̄iriinan̄in sima tir̄in ȳo m̄iyȳik̄im̄iyȳik rani, ini biȳiek̄i biȳie ywow̄in. M̄i Adi Komii siya simiir̄in w̄i hik asi hauwi. M̄i simiir̄in w̄i asi nonkwobumbun̄ink̄in iuguskii. M̄i J̄isis siya naonama m̄i siir nh̄eya ha naokiinainiya, siya hin̄ina bōink̄in, k̄ima ta sair wakaeyokna ap. M̄i J̄isis siir nh̄eya kr̄imiir̄in saeyar wh̄ink̄insiis haiḡin̄uḡin m̄i kr̄imiir dim̄in bibiȳeȳim saeyar haiyoprimdiȳumiigikim. M̄i kr̄ima dim̄in wh̄irk̄i k̄imbu karamae asi nwokim. ³⁰ Kr̄ima b̄idi yinokn̄ink̄inim yaiya Adi Komii siya bōina ya hin̄inga, kara iikamim siȳu biȳie kariir tir̄iȳim simiir̄in w̄i yamdiyar swok̄i t̄iri. M̄i yai

gwira siya mi boina ya hiniinga, Biyan Inkam Komii kara kariir iikamim simiirin wi kara hidi dimin taeminim sama tiriyim simiirsi. ³¹ Mi Adi Komiiyin, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin, siya wi iikamim siyu biye siir tirim wi simiir hidi. Mi ti dimin hiriinanin wi dig siya nwo haiginu rani. Niingaka. Mi yo hiriinan diminin, simiirin wi nidid prasae prasae nwo rani.

³² Kima dimin taeminim biigi bi kimar wakaeyim Krais siir mi ha wakaeyokna naingwo tibmii kinim, simiiram ti swoki haiyug naingwo. Mi kima naingwo tibmii kana sair mhoyiya dimin biye kasa rani, kimiir naingwo tibmii aiir tirbuwanim. Mi yim ti hiriinan dimin biyeyim sama wi kimiir nikwowaisii rani. Niingaka. ³³ Mi ii nhirim iikam nhirim pi kimiirar mi igbumbuwi. Mi siyu biye pi kimiirar mi tiri iikamim simiir whwonkam idain. Mipi kimiira mi iewaiyuwi. Mi ii nhirim kima bidiyar mi kigim iikam nhirim iki iikam miyikim simiir tirim siyu biye. Mi wim kima simiir whinwo, kirie sama nwowam. ³⁴ Mi kima iki iikam miyikim miyikim iki iikam biyeyim omaka huyokiyokaiya, sama hugripkiikikaiyim simiirsiyin naingwoyimok prasae bi kinkim. Mi kima iikamim kimiir dimin imiir tauae haiyim io bi nwokim. Niingaka. Mi ti digworaekwowim ini simiirar mi kigninkin haigiyim. Dimusi rani, kima bidi yinokninkinim, Adi Komii siya kimiiramim dimin miyikim miyikim imiirar haiginin mhoyiya kima haiyamim. Mi ti digworaekwowim ini ti digworaekwowim sama tauae hainamim kimiir waraurankin ini simiir haiburim. Mi yim ti digworaekwowim

wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami. ³⁵ Biya kima kiriyar nwokim mi Adi Komii siir siyuu iirar sibgu apkim. Mi kima wi kipi niddid dimin biyieki kimiir tirbuwam tiri. Kima bidi yinokninkinim mhoiyya Adi Komii siya wi siir dimin kibiki kibi iirar hauugi yipiki siiram sibgu wakaeyokna naingwo tibmii kinim simiir. ³⁶ Mi kima sibgu donkworinu mi Adi Komii siir yai imiirarar wakaeyokna ap. Mi mhoiyya kima, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nimbingiyim simiir mirii digi mi siya kimiirin wi dimin miyyiki miyyikim siya nimbinim yipiki siiram wakaeyokna aingwo tibmii kinim wi simiiram hauugi. ³⁷ Kima kirie dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Krai siir win boinkiya Yokwo Komii siya hinina boinkikin, wi imwan mwan rani, siyarin wa swoki kwiti. Siya wi ii hoimgak nwo rani.

³⁸ Iikam miyyik miyyikim yipiki kariiram naingwo tibmii kiniyim sima inok inokin wi omwai kanakar waiyayokiyokiii. Mi kimiir nhirkim kariirin digumii haimriiyuwi mi kara wi maigimaiga kimiiram nwo rani. Nimgaka.

³⁹ Krima iki iikamim digumii Adi Komii siir haimriiyuwiyim simiir hiriinan tani mi Adi Komii siya krimiirin wi ha nonkwobumbuninkin tani. Nimgaka. Mi nim krima iikamim Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apiyim krimiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi mi wi siya nanmai-warkinaei. Iriig.

Siyi'u in krīma naingwo tībmii kīnan in siya.

¹ Naingwo tībmii kīniya hīniinga mi iya krīma diminim Adi Komii krīmiir Wanin siya boinim, simiiram naingwo tībmii kīni mhoiia nimbiamanin mi krīma hīriiyar naingwo tībmii kīni, sima wa nimbiamin. Mi krīma tīkinim nitim simiiram asi nwowi. Krīma simiir kig rani mi krīma hīriiyar naingwowi, sima ina nwowim. Dimusi rani, Adi Komii siya bīdi boinkiyin, sima ina nwowim. ² Mi bīya, brougae nhirim sima Adi Komii siiramar naingwo hīriiu kīngim mi siya big nasmirwaiya simiiram asi nwokin.

³ Krīma hīriiyar naingwo tībmii kīni, digworaekwo whiekakim siya boinim, yim kaimwokinaingim. Krīma bīdi yinokninkinim, iya nu ninomor sowa nimbiamin Adi Komii siya hindara yai ara boinkin. Mi sowa ina yimbimbiamwo. Digworaekwo whiekakim ti krīmar kigim yim Adi Komii siyar tīrkikim mi ti digworaekwoim, siya nonkwokwowim krīma bi kigim, siya panina namisi onkwokwokin.

⁴ Mi inkam nwirin, siir inigin Ebelkin, siya Adi Komii siiram naingwo tībmii kīngin mi siya dimin taeminim Adi Komii siir asi nīnkīnīmīyaekim. Mi ti siya nīnkīnīmīyaeyim, yim ini siir yaowaeyin Ken siya nīnkīnīmīyaeyim ini simiir haiburim. Adi Komii siya hīniina boinkikin, ti naeyim siya nīnkīnīmīyaeyim wadēki wadēkim. Mi Adi Komii siya siir boinki, siya dimin whirki bi kīnbugin. Whisarii rani, siya siir siyū iir sibgu apkīn, siya tīra saiir hīriinan. Mi bīdi bīdiniyarin, Ebel siir naingwo tībmii kīna ha nwowa mi siya ha naonamkin. Mi ti yaiyim Yokwo

Komii saeya boɪnɪm dimɪn taemɪnɪm siya tɪrɪm sɪmiir, yɪo krɪmiir nɪisimauugɪm, pɪkɪ hɪnɪn dimɪn ikin krɪma tɪriyɪm, Adi Komii siya maɪrgɪmaɪrga krɪmiir nwowanɪm.

⁵ Inok siya bi naonamkin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naɪngwo tɪbmii kɪngɪn mɪ Adi siya siirɪn siyamar asi nɪkɪunamkin. Mɪ iikamɪm sɪma siiram ha hansɪrnanaeyɪm, sɪma siir bi swokɪ kɪgmɪmɪnkɪm. Nɪngaka. Dimusi rani, siirɪn Adi Komii siyar bɪdi yɪkɪunamɪn. Mɪ Adi Komii siya siir yaiya sɪma wɪnboɪnkiya Yokwo Komii saiir, saeya hɪnɪna boɪnkika. Mɪ iya siya siir nɪkɪ ikinunam karam nɪkɪ owa, nɪnomor koua hɪriir mɪ dimɪn taemɪnɪm siya tɪrɪm, siirɪn maɪrgɪmaɪrga sɪmar nwowaɪgɪnɪugɪn siiramɪn. ⁶ Mɪ yɪpɪkɪ Adi Komii siiram naɪngwo tɪbmii kɪn karam nwowɪm mɪ dimɪn taemɪnɪm sɪma sɪbgu tɪriyɪm, Adi Komii siya sɪmiiramɪn, wɪ sɪmiiram maɪrgɪmaɪrga rani. Nɪngaka. Mɪ yɪpɪkɪ Adi Komii siiram naɪngwowɪn, siir siyɪu iir sɪbgu apɪm mɪ mhoɪiya siya dimɪn mɪiyɪk mɪiyɪkɪm wɪ tɪ iikamɪm, yɪpɪkɪ siir siyɪu iir sɪbgu apɪm wɪ sɪmiir hauuwi.

⁷ Mɪ bɪdi bɪdiniyarɪn ta iɪ aairɪn, iya Adi Komii siya Noa siir boɪnkiya mɪ siya siirɪn hɪnɪna boɪnkikɪn. Dimɪn biyɪe whɪrɪn wɪ sɪpi nɪmbiyami mɪ tɪ dimɪnɪn, yɪo opud naokɪ. Mɪ Noa siya tɪ digworaekwowɪm sɪmiir bi nɪkɪ kɪgɪm. Siya hɪndara naɪngwo tɪbmii kɪngɪn digworaekwowɪm Adi Komii siya boɪnɪm siir, sɪma wa nɪmbiyami. Mɪ siya siyaiya ɪra yonkwokwo mɪ iya siya saiir nonkwokwo digiyɪn mɪ siyar kɪgɪ, opud naowo, nɪi okwonaniyo. Mɪ siya mɪ siir wigyɪn ɪma sɪmaniyyɪn ɪna yapnɪnopkainamɪm. Mɪ sɪmaniyyɪn

ini siyainau hirar ywokaiyim. Mi sɪma panɪnsi yaosi. Siya iikamɪm siyɪu bibiyɛ tɪrkaeyamɪm sɪmiir nɪsiimauugin. Dimusi rani, siya siyairgin Adi Komii siir yaiya saiir wakaeyokna naingwo tibmii kɪnin. Mi yim sɪma. Nɪngaka. Mi Adi Komii siya ha boɪnkin, Noa siya inkam wadiekɪwadiɛ ɛeyargin. Dimusi rani, siya siirgɪsiir yai aiirar wakaeyoknakɪn.

⁸ Mi Ebrahim siya yaiya Adi Komii siya boɪnkiya siir, siya saiir wakaeyɪn mi siya hiriyar yaingwo tibmii kɪnin, ta yaiya yai kaimwowaɪrga. Mi siya siir om ɪir ha haiburgigin mi siya kimidiniya om whira yam. Omin Adi Komii siya siir hauwanɪn siir. Mi omin Ebrahim siya namanɪn, siya bi nɪnoknɪnkɪnkɪn. Siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kɪngɪn mi siya asi namkin. ⁹ Ebrahim siya Adi Komii siir yai aiiram naingwo tibmii kɪngɪn. Mi siya ti omin Adi Komii siya boɪnɪn siir asi nakripkɪi whɪnɪugin. Mi siya amɪr omaka saiirarar nitkin whɪnkin, inkamɪn nu op karamaeyɪn hindara priiyakiirɪriyɪn siir hirinan. Mi Aisak siya mi siir yɪnisɪm ɛeya Jekop yoniyɪn iriipi amɪr omaka saiirarar mi itkin whɪnko, Ebrahim siir hirinan. Mi yo sowa iriipi hirinan wi ti hirinan digworaekwowɪm Adi Komii siya nɪmbinɪm Ebrahim siir, wi sɪmiirar mi haii. ¹⁰ Mi Ebrahim siya amɪr omaka saiirarar whwonkaigin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram nwokin, omin siya mɪriikwokɪnin, siir namɪm. Mi tiki omin yɪo hiriyar nwoyokiyokɪkaeyamikɪn bi digikɪn. Nɪngaka.

¹¹ Sera saeya bɪdi yaingwo tibmii kɪna. Mi saeya ta yaiya Adi Komii siya boina, saiir saiira

naingwokwo nanaeka. Saeya waibiyie bidiyar ywowa mi ta saeya naingwo tibmii kana mi ta saeya naingwokwonanaeiya Adi Komii siya saiirin yinkak saiirsiyar nwowaiginugin. Siya hiriinan asi tirkin, saeya bidi yangwo tibmii kana, digworaekwo whiekakim siya nimbiniim biya sima wa nimbiyami. Siya hinina boinkikin, kowiir yinieyim sima wi kasa kasa nwo rani. ¹² Mi ti inkamin siya waibiyie bidi ywowin. Mi siya wi yiniekek nwo rani. Nngaka. Mi siirin wi Adi Komii siyar tirki mi siya wi yinisim yinkamiyinar niyoninkini. Mi mhoiya kiriir pugana wi kasa kasa nwo rani, sima wi yabsiyyinan nwowi mi wi nauunim ninomor kouanim sim hinin nwowi. Mi iikamim simiir mwainim wi dig nwo rani. Nngaki nngakinga.

¹³ Mi yim ti iikamim yim bidi yaonamim. Mi sima ina naingwo tibmii kanim, ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim siya tiram, simiiramim mi sima ti digworaekwowim Adi Komii siya boinim sima haiyam, sima simiir bi niki haigim. Mi ti digworaekwowim siya simiir hauuwam tirim, yim simiir nsiimaugim. Mi sima maigimaiga komii ti simiiramar nwowi. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinim tiriiginim siya wa tirki simiiramim. Mi sima hinina boin, ti nuin, ti krima nwowin, yo krimiir nugi nu rani. Nngaka. Mi krima ti tir nwowim, ini inkamin nu op karamaeyin, hindara priyakiririyin ini siir hiriinan nwowim. ¹⁴ Mi iikamim ti hiriinan yai boiniyim yim krimiir nsiimaugim. Sima ina niki idwo kaoyokiyokiyim, nu maeyau miyikamin sima nwowamin. ¹⁵ Sima kwoin

karamaekim, omin sima nhin haiburgigin siiram swoki amim. Nningaka. Mi sima siiram swoki nhinami, siir swokini waiyuam, sima wi swoki nhinkisaekimrae rani. Nningaka. Sima wi hirar nwokripkaii. ¹⁶ Mi sima ti omki omin ninomor kou hir nwowin, omin Adi Komii siya nwowin, siir siiramar naingwokwonanaeikin. Mi ti omin ninomor kou hir nwowin, sima hiriyyar naingwowi, ini ti omin nu tiranin ini siir haiburin. Mi sima ti omin ninomor kou hiranin siir siiramar naingwokwonanaei siir namim. Mi sima Adi Komii siirin hinina boinki, kira krimiir Adi Komii gin. Mi Adi Komii siya ta yai aiirsiyin bi nididgin. Nningaka. Mi Adi Komii siiram in minam naingwo tibmii keni, siya om kibiyin simiiram bidi tirkwokinin, sima nini owouwam.

¹⁷ Bidi bidinanin Adi Komii siya Ebrahim siir kinankugin. Mi siya Ebrahim siirin hinina boinki, wa kiriir yinisimin Aisakin siirin disomaoki mi wraisunan kariir winkin imiyyaeki. Mi Ebrahim siya ti yinisim nwiruwan Adi Komii siya niki imbinin siirin ini wraisunan siirar swoki inkin imiyyaekiyin Adi Komii siiram. Mi Ebrahim siya pi naingwo tibmii kugin mi siir kwonin whirua ha nwokiyin mi siya hiriinan asi diriraerarkin siir yinisim iirin. ¹⁸ Biya Adi Komii siya Ebrahim siirin hinina boinkin. Mhoiyya kiriir pugana komii nwowi mi kiriir pugankipugan airin wi Aisak siir yinisimim simakisima nwo iski inigakin. ¹⁹ Ebrahim siir kwonin whiruaigin, siya hinina naingwokin. Adi Komii siya siir yinisimin Aisak siirin wa swoki hidninsiin idwowi. Mi Ebrahim siya siir yinisim

iiirɪn ɪni Adi Komii siir yai aiirar wakaeyokna dirɪraerarin. Mi siya hiriinanar mi tirin, ini kaimwowar mi owin. Mi Adi Komii siya Aisak siirin ina swoki hauugiyin siir adin Ebrahim siirar. Mi Aisak siya naoni haninaka, Adi Komii siya sibsibin ira hauukiyyugi mi Aisak siya bi naokin, ini ti sibsib eya yao iskiyin.

²⁰ Aisak siir kwoinin whirumar nwokin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniɪm sima wa nimbiyami. Mi Aisak siya siir yinisim nwiso Jepok Iso sowiiramin ha nikunain mi siya sowiirin puai miyik miyikim ina yikumamauuwim, siir kwoinin hinina naingwo tibmii kingin ti digworaekwowim wa nimbiyami.

²¹ Mi iriipi hiriinan Jepok siya Adi Komii siirin naingwo tibmii kingin. Mi iya siya nao kingiin nwowin mi siir puai miyik miyikim ina yikumamauugikin Josep siir yinisim yinkamiyin nwiso sowiir. Mi siya siir paekopin siir ha haiyin mi siya ina huugu okwokiya. Mi siya Adi Komii siirin ina yokboinmamaigiyin.

²² Mi Josep siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniɪm sima wa nimbiyami. Mi iya siya naonam kingiin nwowin, siya siir yinisim imiirin hinina boinmamaugik. Mi mhoiya Adi Komii siya Isrel kimiir iikamim simiirin nu isib tiranki nikunami mi ta ii aiirin sima kariir kumwo imiirin wi warar hainop hainam. Mi maeyaua sima nini owiwi mi wi hir ti swoki haingikaiyu.

²³ Mi Moses siir yopii ado sowawaiyin pi naingwo tibmii kingo, Adi Komii siiram. Mi siya sowiirwaiyin wa whindiriraeri. Mi mhoiya

yopiiya Moses siir naokainakiya mi sowawaiyar kigi yinisim yinkamiyin bimbuiwi rani. Mi sowawaiyin yaiya biya inkam komiiyin nu kigriraowiyin Pero siya boina yinisim yinkamiyin naokainaei mi wi disomsom aokao, sowawaiyin saiirsi bi nididko mi sowawaiyin ti yinisim iirin bi nisomaokin. Ningaka. Mi sowawaiyin ti yinisim iirin bwanim whoima haigiprakai.

²⁴ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tɔbmii kɔngɔn, siya hinina naingwokɔn Adi Komii siya wi saika nwowi. Mi siir iikamɔm Isrelanɔm simiirin wi siyar whɔnkɔnsiis haigɔnuwi nu Isib hir haiburgigamɔn. Mi mhoiia siya komii namwo iuwɔn mi siya ini boriisopɔn sima siirin nu Isib hiran inkam komii nikuwɔm. Mi inkam komii Pero siir yinisim yinugiyɔna saiir yinisim nikuwɔm, yipika siir haigiyɔ imiiaeya. ²⁵ Mi Moses siya iikamɔm Isrelanɔm Adi Komii siir isidin simaka nwowamar tiri mi hik simaka ninkɔn haiyama mini. Mi ta ii aiirin nu isib hiran iikamɔm sima hik prasae prasae bi hauugɔm mi siyɔ miyik bi mi tirkim, Isrel simiir iikam imiirin. Mi siya pi boriisopkɔn inkam komiinan nidwomamairɔm nu Isib hirɔn mi Adi Komii siirin digumii haimriiyugigɔm. Mi ti siyɔ bibiyɔ whɛkakɔm yim ii priei maigimaigara rani. Ningaka. Yim simiirin ii haruwa saiirara maigimaigaki mi siya ti siyɔ biyɔ imiirin pi boriisopi. ²⁶ Mi siya hinina naingwokɔn, Kraisiya niti mi digworaekwo miyik miyikim siya siir iikam imiirin wa hauuni. Mi siir kwonin hinina naingwokɔn, siya siir iikamɔm Isrelanɔm simakar dinkɔn o. Mi siya Isib simiir iikam ima

nigbumbuwa siir sairsi bi naingwoyimyokin. Whisarii rani, siya hiriyar naingwo tibmii kani, siya hik Kraisi siir inig iir mi haiyin, ini mi owin. Siir kwoinin ha naingwokin digworaekwo miyik miyikim Adi Komii siya siir hauuwi, yim wi umir digworaekwowim nu Isib simiirim wi simiir haiburi.

²⁷ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kainingin. Inkam Komii Pero siya wi dig nwo rani, Adi Komii siirin. Mi siya asi haiburgin nu Isib siirin mi siya ina yamin, siya inkam komii Pero siya nwowa iowa siir siya sairsi bi nididgin. Mi Moses siya kwoin whisair bi nwokin siir kwoinin ini kirieya ywonamin, siya bidiya yinokninkinin Adi Komii siirin inkamki bi kigikin. Nnigaka. Mi siir kwoinin hinina naingwo tibmii kainingin, Adi Komii siya ini saika nwowin mi wi siirar whinkinsiisi. ²⁸ Adi Komii siya Moses siirin hinina boinki mi kira sibsib haomin ira hai mi siirin pa disomao mi siir nhieyim Isrel iikamim kimiir omaka ano migmig imiir srileyop. Mi mhoiya iya paekwosimin yinisim yinkamiyin yinaomiyinim sim nisomsom aowiyin Isib simiir yinisisim imiir siya niti mi siya nhieyim kimiir ano nwowim simiir kigi mi wi ti omakaim simiir iikamim kimiir yinisim imiirin wi wara nisomao rani. Mi Moses siya ta Adi Komii siir yai airam wakaeyokna naingwo tibmii kainingin. Mi ta i aiiirarin Moses siya i komiyya wou nikwo aeiya sairar nikwo ae bwakainakin.

²⁹ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyar naingwo tibmii kainingim Adi Komii siiram, simiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi, iya sima ta

whi komiyya solwara sima dapiya retsi saeya ninkiyakiyim mi sima wa nwoki apnaiidamim mirmiiya. Ti haimii haimiyo ninkiyakiyo sowiir bopwovar. Mi sima siyiuin iikamki napiyin opmin nokwo nhu karam nwowiyin siir hiriinan napnaiidamkim. Mi sima wi ta sairsi nao rani. Ningaka. Mi mhoiyya nu Isib hiran kamim ha swoki siunamim simiir nisomsom aokaowam mi ta opa ha swoki inaparnananiya, simiirin ini saeyar kairimdi pu aokaokiyim.

³⁰ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyyar naingwo tibmii kingim, Adi Komii siya simiirin wa whinkinsiis haiginuwi, Jeriko simiir iikamim simiir hainurur haiginuwim. Mi sima om Jeriko siirin iiyim iriyyar kwisa yapyokiyokai. Mi mhoiyya simiirin Adi Komii siya whinkinsiis haiginu. Mi hira om komii iir ndyokiyokaiya omomsi ina nhimnhinkii uguskiya. Mi sima ina yinsiin ansiinnoop kainamim iikamim simiir nisomsom aokaowam. ³¹ Mi wig ira Rehap nikuwiya biya saeya hi nanaeyan wig nwoka mi saeya hiriyyar naingwo tibmii kinga, Isrel simiir iikam imiirin wi Adi Komii siya whinkinsiisi mi sima Jeriko simiir iikam imiirin wi yamdi kwiruwa sima simar hainurur haiginuwi. Yio ti om komiyyin, ta wiga saiirar om komiigin. Mi Isrel simiir inkam nwiso tirnankaiyam nimprio amwo sowiirin saeya haigiprakaigigo. Mi mhoiyya ti om komii Jeriko hiran iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kin karam nwowim simiirin sima hainwhrwoimginki. Mi sima ta wiga Rehap nikuwiya saiirin wara bi ninkin haingim saiirin ini hiriyyar haigwonaowida.

³² Mi kara iki niwii nhirim kimiirin pi wara boinmimauu rani. Nningaka. Mi kara kimiirin Gidion, Barak, Samson, Jepta, Devid, Samuel mi profet inkam ikim, kara simiir niwii iir boinmimauuwi, pi haruwa haruwa namki rani. Nningaka. ³³ Mi ti kamim yim Adi Komii siiram naingwo tibmii kungim mi sima iki omom omoman iikamim simiir asi hainurur haiginugim. Mi sima siyiu miyik iirar tirhaiginugin. Mi sima dimin taemin miyik miyikim Adi Komii siya nimbimim simiirim, simiir asi haigim. Mi sima laion simiir yayim hiriinan asi mi okmwim tipkripkaigim mi sima simiir paninsi mi aesi. ³⁴ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kin kamaeyim, iikamim naingwo tibmii kinim simiirin sima kiyitkaigaiki paeya nudkwakwa sair. Mi simiirin paeki bi swoki umiminkim mi ha bi naonamkim. Mi inkam nhirim simiir nisomaowamar tirkim mi sima ini yidamim. Mi sima, simiirin paninsi yisomsom aokaosi. Mi ti kamim sima kirie kamaekim mi simiirin kirie Adi Komii siyar hauu haiginugim. Mi iikamim omom omomanim sau sima ninit yokiyokiyamim. Mi simiirin sima hainurur haiginuwim mi sima ina yidam ninoopkiyim. ³⁵ Mi wig nhirim naingwo tibmii kinim, iya simiir yinkamkim naowiyim mi ta simiir naingwo tibmii kina Adi Komii siya simiir yinkam imiirin sairsiyar swoki hidninsiin idwowi ie hirankin. Mi iya omomkim nitiyim, ti iikamim naingwo tibmii kinim, simiiram mi simiirin, pi sima nini ipimpar onkwobumbuninkin haiginugigi. Mi sima, simiirin pi hinina boini, kima kimiir Adi

Komiiyin digiumii siir haimriiyugigi mi krīma kāmīirin pi rirmīiya nwoke mi yim ti iikamim naingwo tibmīiyim, yim sima hinina naingwokim, krīma naonami, krīma wi ie hirankar swoki insiin idwowi. Mi wi omwai Adi Komii saikar swoki waiyayokiyokwi. Mi sima ti simiir sau omomim pi simiir yai aiir swoki wakaeyokna rani. Mi sima Adi Komii siirin pi digiumii swoki haimriiyu mimin tani. Nningakiningaka. Mi simiirin pi simiir sau omom imar nisomsom aokaoki. ³⁶ Mi iikam biyie biyeyim, iikamim naingwo tibmii kinim, simiirin pi sima nikbumbuninkin haiginuwi mi sima, simiirin pi idgiuni mi ipimpari. Mi simiirin pa nonkwonami mi simiirin pi maeyau biyie huuyokiyokaiya mi biyie miriia sair nini hugripkiikikaigigi. Mi simiir iga in imiirin pi haini mi kogrimdinuwi. ³⁷ Mi nhirim sima, simiirin siiyani kaiyamik aoki mi nhirim yim bopwoniya higrimkripki hisraeni, mwo sa mi dinairin yio sa. Mi sima kamkiuwim ha mi ipimpar hampimpit aokiyim. Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniyim, yim sibsib mi meme isim simiirarar mi kaiyapririr. Mi sima hinda tinda hindarar priiyap whaowaeyamkim. Sima umir digworaekwo min karamaekim. Mi sima iikamim naingwo tibmii kinim simiirin siyu mwoni bi naphaiginugim. Mi sima simiirin hik kimpipisu prasae prasae bi hauugim. Mi sima sibgu bi nwokim. ³⁸ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniyim, sima hindarar priiyap whaowae whwonkaikaeyami iki maeyauwim iikam karamaeyim simiirar. Sima ti hinin maeyauim sim whwonkaigiyamkim, mhu, siyano mi ie minim sim, sima iikam bimbūwi rani,

ini iki iikam nhirim simiir haiburim mi sima ini digworaekwo karamae ywowim.

³⁹ Mi ti iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim. Siya simiirin hinina boinkikin, sima dimin whirmin whirminki bi swoki kimbugim. Mi sima inig komiigakim. Mi ti iikamim sima ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim iikam krimiir hauuwam, sima simiir bi niki haigim. ⁴⁰ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya ti digworaekwowim simiir bi niki hauugim. Dimusi rani, siya ini digworaekwo nhirim ini simiir niki diriraerarin, ti siyiuin biya sima napin siir haiburanim. Mi siya krimiirin dimin whirkim kimbu karamae sima nwowamar tiri, ta miya Kraisi siya mriiya saiirsi. Iriig.

12

Mi krimiir nhwowim Jisis siirara kaoiski mi siir siyiu hiriinankina dapiski.

¹ Mi krima ini panina nwowim? Mi ti iikam whiekakim bidi bidinanim naingwo tibmii kinim Adi Komii krimiir Wanin siir yai wakaeyoknam mi kirie nwowim, kara niki boinnimauuim krimiir mi sima iikam kasa kasa rani mi sima krimiirar kigiyim mi krima iriipa hiriinan simiir siyiu hiriinana timi ap. Mi krima dimin taemin bibiyeyim krimiir nipiyaokiyim simiirin digumii haimriiyugig. Mi krima ti dimin biyeyim simiirin duguski mi krima rirmiya dwo mi krima iriipa hiriinan inkamin ninkininin niwitiyin siir hiriinan dwo, iya siya ninkikin iwitiyim, siya yuiskak bi ninkikin iwitikin, siya parurar niwitikin. Mi krima dimin biye imiirin duguski mi krimiir mhi

kwoinim kirie dwo, Adi Komii siya nimbina miya krimiir sairamın. ² Krimiir nhwowim Jisis siirima kigninkwonam, krimiir naingwo tıbmıya sair biyin ini siyar ywowin mi tariinanin mi mhoiıya iriipi hiriinan krimiir naingwo tıbmii aıirın wı siyar digaiğınıuwi mi wı siyar mi whinkinsiisi. Biya Jisis siya ha naingwokin mi ta nıdid komiıya kara haiya paeyin hiıniya nıriınkınıın siir mi ta kara mi aonamaka ya dimin kabi rani. Mi whısarii rani, mhoiıya kara wı maırgımaırga komııgak nwowi, kara wı ipiıya Adi Komii siir ina iniig miıya nwowa wı sair nıdwowi, maeyaua inkam inıgakim sim nıdwowiıya sair.

³ Kima sibgu daingwo, inkam biyieyim siyu biye tirim Jisis siir biya sima io siir nwowim mi sima siirin hik kimpıpisu prasae bi hauugim. Mi siya Adi Komii siir siyu miıyık iirın ina yonkworınuwın mi siya ina yokworınukrıpkaiyin. Mi kima ti siir siyu iir daingwo, iıya hik komii komiıyim kımıir nımbiyamiıyim mi kima piugi kipi piyao mi kımıir mhi kwoinim opair kipi nwo. Nıngaka. Kima Adi Komii siir siyu miıyık iirın donkworınukrıpkai. ⁴ Mi iıya siyu biyieki kımıiram kinankıuwi mi kima wa niriıyıu boini mi kima wı nhiekaka nwowi sairsıyin, anıya? Nıngaka. ⁵ Mi kımıir kwoinim ina yaingwo owouu uguskiıyim ti yaııyim Adi Komii siya kımıir boınkııyim, kımıir whinkinsiis haığınıuwam, anıya? Bıdi bıdiniıya inkamın Yokwo Komii sair wının Adi Komii siir yaı imiirın siya hınına wın boınkikın,

Kima kariir yınisiımkim, Biıyan Inkam Komııyin siya kigninkınki hikim kımıiramın kima

haiyam mi kima nwoki ididim dimin biyeyim kima tirim simiirsiiyin yio siya kirirar grab haiginuwi mi adin siir yinisimin igao yai siir boinaiginuwiyin mi siir hiriinan mi kima hikak kipi nwo mi pugi kipi mi piyao ti siyuin Adi Komii siya tiriyin kimiirsiiyin. Mi kima ha kipi naingwo ti diminin yio dimin komii rani. Niingaka.

⁶ Dimusi rani, iikamim Adi Komii siya simiiram naingwokwonanaeyim siya simiirin hik pa kigninkin haigi mi siya simiirin siyu miyikim pa nisiimauwi. Mi iikamim Adi Komii siya kigninkin haiiyim hik mi sima dinokninkin mi yim siirar yinisisimkim.

⁷ Mi hiriinan kinuwi kima dokworinu hikim Adi Komii siya kigninkinkiyim kimiiram kima haiyam. Siya kimiirar grabaiginuwi siir yinisimnan mi kima siir yai aiiirar sibgu wakaeyokna. Mi ti hikim kima haiiyim, yim Adi Komii siya kimiir nisiimauwi kimiir whinkinsiis haiginuwam. Siya ha naingwowi kima siir yinisisim miyik nwowim mi kima siyu miyik dwo. Yipiki adkin siir yinisiim iir tio karamae nwowin, ha? Niingaka. Ad nwrkin siir yinisiim iir bi kigninkinkin, sima simiir yinisisim imiirin ha tiowikim. ⁸ Ad whiekakim sima simiir yinisisimim pa sibgu grabi mi adim sima kimiir sibgu grab karam nwowi mi sima wi siir yinisiim kin nwo rani. Niingaka. Yim wi mwraomii yin nwowi. ⁹ Mi krima ti siir daingwo mi krimiir adim nu tiranim sima krimiirin krimiir siyu biyie imiirsiiyar grabaiginuwikim. Krima simiirsi nwoki ididim mi krima wa ninokninkinim sima

ini kr̄imiir kou ywowim. Mi Adi Komii siya ini kr̄imiir adim nuanim simiir haiburin mi ini kougikou siyar ywowin mi kr̄imiir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin simiir adin yio Adi Komii siyairgin. Mi hiriinanki niuwi, kr̄ima siirar kigninkin kr̄imiir siyu biyeyim kr̄ima tirim wi siyar nwoki grabaiginuwim mi kr̄ima wi omwai saika nwoki waiyayokiyokiyim. ¹⁰ Kr̄imiir adim nu tiranim sima kr̄imiirin ii pr̄iei bi grabaiginuwikim kr̄imiir siyu biyie imiirsiyin iya kr̄ima yinisim sapisap nwowiyim mi sima simiir kwoinairga naingwo diriraerarikim, siyu miyikin kr̄ima nwowamin siirin. Mi Adi Komii siya hiniin bi tirikin. Siya kr̄imiirin siyu miyik iirar grabaiginuwikin inokinokin mi siya kr̄imiirin, wadiyar mi whindiraerar haiginuwikin. Mi kr̄ima wi dimin whirki swoki kambu rani, siir hiriinan. ¹¹ Mi iya Adi Komii siya kr̄imiir siyu biyie imiirsi grabaiginuwiyim mi kr̄ima hik prasae bi haigim. Mi ta ii aiirin kr̄ima maigimaiga bi nwowikin. Nungaka. Mi mhoiya ta siya graba kr̄imiirin wi saeya whindiraerar haiginuwi siyu miyikin. Mi kr̄ima wi wadiya nwowi. Mi kr̄ima wi iripar nongwomamair aekiyami. Iriig.

Mi kr̄ima wi mintarao Adi Komii siirin digumii kipi haimriiyugig.

¹² Mi kr̄imiir nhirim ini piyaowim Jisis Krai siir yai aiir wakaeyokna apim. Ini iikamim aru maeyauanki napnaniiyim mi igrib paimwo ignanaokak ha naokiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iya dimin biyekiki kimiir

nokwoninwomwɔrninkini mi kima wi kimasiyar kipi naingwoyimyokna. Mi kima Kraisiir yai aiiramɔn wi hani wakaeyokna ap bwakainam kima tira saiiir hiriinan. ¹³ Mi kimiir siyiun kima tiriyin sibgu mintirao piki hinin siyu ikin kima sibgu apanin ti nu iirin. Mi kima siyu miyik sibgu tiri mi iki iikamɔn aru maeyau namam minim sima kimiir swoki kigi, kima Adi Komii siir siyu iir sibgu wakaeyokna api mi yim sima iripi hiriinan Adi Komii siiramɔn wa mi aingwowi.

¹⁴ Mi kima iikam nɔhirmaka dongwomamaɔr ae. Mi kima siyiun Adi Komii siya naingwoyiyim kima napam siirarar dap iski. Dimusi rani, kima siyu miyik imiir sibgu ap karam nwowi kima wi Biyan Inkam Komiiyin saika nwo rani. Nɔngaka. ¹⁵ Kima kimasiyar mintaraona wim wi iki dimin miyik miyikim Adi Komii siya diriraerar haiginkwokinim wi simiir hai kamae pi nwowisi. Mi inkam nwirki kimaka nwowi mi siya Adi Komii siir yai aiirin hindara nitkii uguskii mi kimiirin siya yaeya yai nowimwarkaiyuwi mi yaeya siyu biyie whir mi owimwarkaiyuwi mi kimiir iikamɔn sima siir yai aiir wakaei mi simiir naingwo tibmii kana ha nitkiigii mi yo ti hiriinan siyu biyie iir kipi tir. ¹⁶ Kima kimasiyar mintaraona kima hii hinda kipi priinanae priinanae. Mi kima ha kipi naingwo Adi Komii siir dimin taeminim yim dimin komii rani. Biya Isokin si tira saiiir hiriinan. Nɔngaka. Siya ha naingwokin, ti yayim brougae Ebrahimni siya hauuwim yim yai komii rani. Mi siya dimin miyik miyikim siir ad ieya hauuwam tirim siir nomousimin siir asi kigninkin

haigikin, ti dimininim mi dimin kibi kibiyim Adi Komii siya hauuwanim siir mhoiia, siya simiirin warar yinkin hauugi. Mi iya siya mhiigi naowa siir nomousimin naesim ha hauuwun mi siya ti dimin miyik miyikim simiirin ina hauuwun siir. Mi siir kwoinin hiriyyar yaingwo ti naesimin ini ti dimin miyik miyikim simiir haiburim. ¹⁷ Kima bidi yinoknankanim mhoiia siya ti dimin miyik miyikim simiir haiyam swoki tirin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya hurworwokai siya ti dimin miyik miyikim Iso siir kipi swoki hauu. Mi siya siirin hinina boinki, kira wi dig nwo rani, kiririn bidi kiyopsibgikikaigigin. Mi Iso siya siir ad iiramnin nhami nhami bi nougin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya hurworwokaigin tiki dimin miyikmiyikim Iso siir kipi swoki hauu. Ningaka. friig.

Mi krīma Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyok-naei, krīma wa nimbiamī mhu Saiona hiriirin.

¹⁸ Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siir yaiya winwin kima wakaeya kima kimiir nhwoki kigim mi kimar bi wakaekim, Isrel simiir iikamim simiir hiriinan. Ningaka. Yim sima ti mhuin Sainai nikuwiyin siir nitkim. Mi ti mhuin siir mhu kiu hirin diminin ini paenan kou hirar nuyan. Mi mhuin siir kou simar kigi waumar yhuwinana siir kou hir nwowi ya ini nibwomambwonan ywonama. Opud naoki nindurunankainaiya ini hinin ywowa. ¹⁹ Mi simar wakaeki, inkamin ti mhu kiu iir nwowin kidin pi maskii. Mi ta saiir mhoiia, simar wakaeki, inkamin ti mhu iir nwowin kauwok boinkiyin mi iya Isrel simiir

iikamim sima ti inkamin mhuu kiu hir nokwo kauwokiyin siir yai aiir wakaeyim, sima nidid prasae bi kinkim. Mi sima Moses siir boin, krīma pi nididi siir yai aiir swoki wakaeyim. ²⁰ Mi sima nidid prasae bi kinkim Adi Komii siir yai aiirsiiyin, siya kauwok boinkiya simiir sairsiiyin. Dimusi rani, siya hinina boinkin, wig biyie kam biyie yinisim nwirkin mi wraisu biyie irkin ti mhuuin siir kingiin niti mi siir napriri kima siirin wi siiyani kaiyimik aoki. ²¹ Ti iikamim ti dimin iir kigim, sima nidid prasae prasae bi kinkim. Mi yio Mosesin hriiyar mi boin, an kara iripi hriinan nidid prasae bi mi kinkin.

²² Mi wim kima ti iikamim ti tariinan Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, wim kima ti mhuuin siir bi nitkim, wim kima wi mhuu whirin Sainai nikuwiyin siiram nitkim. Omin Adi Komii siya nwowin ninomor kou hir, sima ti om iirin ha dapikim om Jerusalem, omin paekwosim whiekakawhiekakim iripa sima nongwomamair aeyin krīma nitandin siir. ²³ Wim kima iki Adi Komii siir yinisisim whiekakim simakar nitkim, yipiki siir dimin miyik miyik imiir haiyanim. Mi kima wi iripar nangiriyuuwi mi wi maigimaiga komiigakar nwowi. Adi Komii siya kimiir inigim mi simiir inig ikim, siya bidi winim siir yokwowa ninomor kou hirana sair. Mi siya ina ninoknankinin, yipikin siir yinisimin. Wim kima Adi Komii siiram bidi yitim. Adi Komiiyin siyairgin, yipikin iikam whiekakim simiir kigirkakanin. Mi iikam ombud komiiyin simiirin wi siyar hidi. Mi iikamim biyanim, yipiki biya Adi Komii siya boinin

hɪnɪn dɪmɪn wɪrki bi kɪmbugɪm sɪma wɪ saɪkar
 nwowi siir om iir. ²⁴ Kɪma Jɪsɪs siiram nɪtkɪm
 inkamɪn krɪmiir kaoprɪgi okwowiɪn. Adi Komii
 siya yaeya kitɪbmii boɪn wɪn hauugikɪn mi yɪo
 siya kɪmɪdiniya krɪmiir kwahauugi, krɪmiir
 whɪnkɪnsiis haigɪnɪuwam Adi Komii saɪka krɪma
 nongwomamaɪr aekiyamam. Siya bɪdiyar
 yaowɪn, siir nhɪe aeya naokiinaiiniyam. Mɪ bɪdi
 bɪdiniyarɪn, inkam nwɪrɪn Ebel nɪkiuwɪɪn siya
 naowa mi siir nhɪeya ɪna mi aokiinainama. Mɪ
 Jɪsɪs siir nhɪeya ɪni Ebel siir nhɪeya saɪir haibura.
 Mɪ Adi Komii siya Ebel siir nhɪe aɪir kɪgɪɪn mi
 siya Ken siirɪn ɪo prasae prasae bi nwokin. Mɪ siya
 hɪnɪna yaɪngwo, tɪ siyɪu biyɪe hɪriinanɪn Ken siya
 tɪrkiyɪn yɪo mɪiyɪk rani. Mɪ siya siirɪn siyɪu biyɪe ɪna
 swoki tɪr haigɪnɪuwɪn. Jɪsɪs siir nhɪeya Adi Komii
 siya krɪmiirɪn saɪirsiyar nanmaiwarkainakɪn.

²⁵ Kɪma kɪmasiyar mɪntɪrao wɪm wɪ yaɪyɪm Kraɪs
 siya boɪnmɪmauuɪm kɪmiir sɪmiirɪn wɪ digɪumii pi
 haigɪngigisi. Bɪiya Adi Komii siya tɪ mɪhuɪn Sainai
 nɪkiuwɪɪn siir nokwowɪn mi siya siir yaɪyɪm
 iikam ɪmiirɪn hɪrar nokwo boɪnmɪmauugi. Mɪ
 iikam nhɪrɪm yɪm tɪ yai ɪmiirɪn ɪni yɪmɪiyɪuwɪm.
 Mɪ sɪma ta Adi Komii siya tɪrbumbu haigɪnɪuwa
 sɪmiir saɪirsi nɪdamɪm ɪni siyɪu karam ywowɪn. Mɪ
 nɪm krɪma ta siya tɪrbumbu haigɪnɪuwa saɪirsi mɪ
 ɪdamɪm wɪ pɪki hɪnɪn siyɪuɪn si mɪ ɪdami krɪma
 siir yai aɪirɪn digɪumii haimriiyɪuwi, ha? Nɪngaka.
 Siya Adi Komii siir omɪn nɪnomor kou hɪranɪn siir
 hɪrankɪ nɪtkɪn, krɪmiir digworaekwo whiekakɪm
 sɪmiir boɪnmɪmauuwam. Mɪ nɪm krɪma nɪdamni
 siyɪu karamka. Nɪngaki nɪngakɪnga. ²⁶ Mɪ
 bɪiya ɪiya Adi Komii siya mɪhu Sainai hɪr nokwo

boɪnmɪmauugiyɪn siir yai ɪmiir, nu ɪni warar kiisiskiyɪn. Mɪ tariinanɪn siya ɪni yaeya yai kwɪr swokɪ bingikaiyɪn. Kara wɪ nu siirara tɪrki rani, siya siyar kiisisam. Nɪngaka, kara wɪ nu nɪnomor sowiirar tɪrki mɪ wɪ sowar kiisowowi. ²⁷ Mɪ ta yaiya saeya hɪnɪna boɪnka, kara wa swokɪ tiri, saeya krɪmiirɪn hɪnɪna nɪsiimauuga. Biyarɪn ɪiya Adi Komii siya nu ɪiir nonkwokwokiɪn mɪ mhɔiɪya tɪ nu ɪiirɪn mɪ digworaekwo whiekakɪkɪm sɪmiirɪn siya tɪrkii, sɪma wa kiisiskii. Mɪ digworaekwo whiekakɪm wa diguguskii. Mɪ digworaekwowɪm ɪki wara kiisis karam nwowɪm, yɪm Adi Komii siya sɪmiirɪn wɪ hɪriiyar kɪgnɪnkɪn oki.

²⁸ Digworaekwo whiekakɪm Adi Komii siya krɪmiir hauuwanɪm yɪm ɪni siir om hɪrar nwowɪm, omɪn iikam whiekakɪm mɪ digworaekwo whiekakɪm sɪmiir kɪgɪrkakiyɪn siir. Mɪ yɪm tɪ digworaekwowɪm yɪm wɪ wara kiisiski rani. Nɪngaka. Mɪ krɪma sɪmiirsɪyɪn maɪgɪmaɪrga komiigakar dwo. Krɪma Adi Komii siir ɪnɪgɪn asi hainanprapraskii. Krɪma siyɪu mɪiyɪkɪn siya naɪngwowyɪn krɪma tɪram siɪrsi hainan prapraskii. ²⁹ Mɪ krɪma wɪ hɪriinan digworaekwowɪm sɪmiir asi tiri. Dimusi rani, krɪmiir Adi Komiiyɪn siya ɪni paenan ywowɪn digworaekwo whiekakɪm pɪ siyar nɪugisɪnki. Mɪ digworaekwo whiekakɪm maɪgɪmaɪrga siir nwowaigɪnɪu karam nwowiyɪm, sɪmiirɪn wɪ siyar nɪugisɪn ɪuguski. Iriig.

13

Kɪma krɪmiir akamɪm sɪmiiram

naingwokwonanaei.

¹ Mi kima kimiir akamim Kraisi siirim, simiiramim hiriyar daingwokwonanaei. ² Kima iikam nhirim om whiranki nitiyim simiirin igi haigi idwokaigi. Dimusi rani, biya iikam nhirim sima ti hiriinan siyiuin siir bidi tirim. Sima bi ninokninkinkim ti inkamim igi sima haigi idwokaigiyim yim paekwosim imairgim Adi Komii siir om hiranki nitkim. Mi iya sima kimiir omaka nitiyim kima ninokninkin karamaeka. Nngaka. ³ Mi kima iki iikam nhirim maeyaua huyokiyokaiya saiir hugripkikikaigiyim, simiirsiyin naingwoyimyok prasae kipi kin. Kima hir wara ninkin oni haninaka. Mi kima iki iikam nhirim iikam nhirkim nonkwobumbuninkin haiginuwiyim simiirsiyin naingwoyimyok prasae kipi kin, kimar haini haninaka, ta hika.

⁴ Kima ha daingwo onkworinunani nonkwonani siyiuin yio siyiu biyie rani. Mi kima nonkwonani, siyiuin siir kipi haiburgik. Mi hai kipi prinanaeyam. Dimusi rani, kima ti hiriinan siyiu biyie iir tiri, kimiirin wi Adi Komii krimiir Wanin siya hidi.

⁵ Kima umir hoimgak haiyim kipi kigmair. Diminin kima haiiyin kima hinina daingwo, yio ini mi owin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir nwowa saeya hinina boinkika. Kara wi kimiir haiburgig rani. Mi kimiirin wi digiumii haimriiyugig rani. Nngaka. Kimiirin wi karar mi kigriraowi. ⁶ Adi Komii siya ta hiriinan yaiya minam boinkikin, krima nwoki inokninkinim. Adi Komii siya ini krimaka kingiina nwowin. Mi krima iraka nwiraka kingiin dwo. Mi krima hinina boin,

Krĩmiirĩn Biyan Inkam Komii siya whĩnkĩnsiis haigĩnũgĩn. Mi krĩma siyũ biyeyĩn iki iikam ima tiriyĩn krĩmiir, siirsiyĩn kipi nĩdid.

⁷ Mi kĩma iikamĩn biyanĩn simiiram ti swoki aĩngwoki. Krĩmiirĩn simar sĩbgu kigrĩraokĩm mi kĩmiirĩn sima Adi Komii siir yai mĩyĩk mĩyĩk imiirar boĩnmĩmauugĩm kĩma dimĩn taemĩnim sima tirĩm mi siyũũn sima sĩbgu apĩm Adi Komii siir yai aĩr siiram ti swoki aĩngwoki. Mi wĩm kĩma ti siyũ hĩriinanĩn sima tirĩn siirar timĩ ap.

⁸ Mi kĩma Krais siir yaiya biya kĩma wakaeya saiir sĩbgu wakaeyokna ap. Dimusi rani, Jisis Krais siya wĩ hĩriiyar nwoyokiyokĩi, iĩnokĩinokĩn siya wĩ wara kisina rani, yaeya nwowamĩn. Nĩngaka. Mi siir yaiya siya mi boĩnmĩmauuwa saeya wĩ wara kisina rani, yaeya, wĩ hĩriiyar mi okripkaigi. ⁹ Mi kĩma kĩmiir kwoĩnim kipi kiwaki, iki yaipai yaipaiyĩm iikam nhĩrkĩm sim boĩniyĩm biya kĩma wakae karamae nwowĩm kĩmiir kwoĩn imiir kiyaiyamĩn, yĩm sima minam tĩri, kĩma Adi Komii siir yai kibiya digĩumii saiir haingigĩm. Mi iki dimĩn mĩyĩk mĩyĩkim Adi Komii siya tirĩm, kĩmiir whĩnkĩnsiis haigĩnũwam. Yĩm minam tĩrkĩm kĩma Adi Komii siir yai aĩr nwoki wakaeyokna apĩm. Kĩma tĩra saiir hĩriinan. Mi ti yayĩm iki iikamĩn sima boĩnmĩmauũm naeni siyũũn si, yĩm dimĩn komii rani. Mi ti hĩriinan siyũũn siir tiriyĩm, yĩo Adi Komii siir yaiya saiir bi sĩbgu onkworĩnuwikĩn. Nĩngaka. Adi Komii siir naĩngwobumbuwa krĩmiirĩn wĩ saeyar whĩnkĩnsiis haigĩnũwi, kĩma sĩbgu okworĩnuwamĩn.

¹⁰ Jisis siya paeyĩn hĩniya nĩrĩonĩnkĩnĩn siirĩn

minam naokin, kimiir nanmaiwarkainaim. Mi iikamim sima Moses siir yaiya saiir wakaeyok-naei mi wraisu hirii hiriyyar nisomsom aokao ninkinimiiyaenanaei Adi Komii siir, ya hininga, ta Jisis siya naonama paeyin hiiniya nironinkinin si wi dig di nwowi, simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Mi sima hirii hiriyyar tiri mi ta Jisis Kraisi siir miya simiir whinkinsiis haiginuwim wi dig nwo rani. Simiir dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Nningaka. ¹¹ Mi prismi biyan inkam komiiyin siya pi wraisu nhieyim sim nisomsom aokaowim, pi simiir haii. Mi siya ti nhie imiir haiyin mi siya pa napninopkainami Adi Komii siir maeyaua hiuyokiyokaiya dimin whirmin whirminki kimbu karam nwowa saiir hiriir, maeyaua Adi Komii siyar nwowiya saiir. Mi siya ti nhieyim pi hi idwo hir nini haiginuwi, dimin biyeyim iikam ima tirim simiirsi. Mi ti prismi biyan inkam komiiyin siya wraisu imiirin pris inkam nhirim simiir hauugii, sima nani anaguwim, om komii siir yaba maeyaua sima ninanakninkina saiir. Mi ti diminin Kraisi siya tirin, yo iripi hiriinanaigin. ¹² Mi Jisis siya omin Juda iikam sima nwowiyin siir yaba hir naokin, maeyaua sima ninanakninkina saiir. Mi siir nhieya ha naokiinaiiniya mi iikam krimiir dimin biyie biyeyim saeyar yinaki. Mi krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae saeya nwoki owaiginuim siya maeyau bwaekii idowiiya hir naokin. Dimusi rani, wraisu sima naoni haninaka, tasi siyar nao iskiyin. Mi siya siir piu aiirar ninkinimiiyaekin Adi Komii siirin. ¹³ Krima biyin iikamim simiir yai imiir kipi wakaeyokna

yaiyım biya Adi Komii siya hauuwım, Mosesni. Krıma Kraıs siir yai imiiram arar dınmiinınkın kırpkai. Dimusi rani, tiki iikamım biya Moses siir yai aiir wakaeyokna apım, sıma Kraıs siir nikwowaisiigım. Mi siirın, sıma yısomkiytkaigi. Mi iikamım, krımiirın wı hiriinan siyü biyie iirar mı tiri biya Kraısnı sıma tıra sair hiriinan. Yıo tiriiginın yıo dımın komii rani. ¹⁴ Krıma dımın taeminım biya Moseski si napım simiirsi kipi nıdid simiir haiburgıgsi. Kıma dımın taeminım simiirın haiburgig. Dimusi rani, ti nu iirın, krıma om karamaeka krıma nwoyokiyokıyım. Mi om kibiyın Adi Komii siya dirıraerarın mhoiıya krıma nwoyokiyokııyanın krıma siiramar nwowi. ¹⁵ Mi krıma inokınokın maırgımaırga dwonanae. Mi Adi Komii siir inıg iirar dokboın praprasnanae. Mi siir inıgın siir timı boınmamaıuu iki iikam nhirım simiir. Dimusi rani, ti dımın komiıyın Kraıs siyar tırın siirsi. Mi ti dımın hiriinanım krıma tiriıyım krımar hauunaeyım yım ini wraisuım Adi Komii, krıma nınkınımiıyaeyım ini simiir hiriinan ywowım. ¹⁶ Mi inokınokın kıma ırni nwrni whınkınısiısam daıngwo. Yıo ti hiriinan siyü kibiyın yıo ini nae kibi kibiyım iikamkım sim nınkınımiıyaeyım Adi Komii maırgımaırga siya nwowam ini simiir hiriinan ywowın.

¹⁷ Kıma kamım yıpiki kımıir bıi nwowiyım mı kımıir kigrıraowiyım simiir yai imiir sibgu wakaeyokna ap. Mi sıma kımıir kigrıraowi mı kımıir whınkınısiıs haıgınııwi. Mi mhoiıya simiirın wı Adi Komii siya hıdi siyüın sıma kigrıraowın siirsi. Mi kıma simiir yai imiir sibgu wakaeyoknaei mı sıma ta miıya kımıir

kigriraowiya saiirin wi nwoki sibgu kigriraowim. Mi kima simiir yai imiir wakaeyokna karam nwowi mi simiirin digiumii haimriiyugigi mi sima ta mi aiiramın, wi maigimaigakak nwo rani. Mi sima wi kimiir whinkinsiis rani, Krais siir yai imiir wakaeyokna apim kima tira saiir hiriinan.

¹⁸ Kima Adi Komii siiramın krimiir whinkinsiis haiginuwamin, hirii hiriyar kwisboinanae. Dimusi rani, krıma dimın biye whir bi tirbugın. Mi krıma wi nididgak ha nwo rani. Inokinokin krıma siyu miyikin, siirarar mrii ninkiyaenanaeikin.

¹⁹ Kara kimiirin dimusi boinwirwirkrıpkai rani. Kara mınsi boinwirwiri, kima Adi Komii siiramın hoıngak kwisboinanae kariir whinkinsiis haiginuwamin, kimiir swokini kignakisasauım.

Kima Adi Komii siiram kwisboın iikam krimiir whinkinsiis haiginuwim.

²⁰ Adi Komiiyin yipikin iikam krimiir nwo haiginuwiyin hisranua Jisis siirin ie hiranki siyar hidninsiin idwokin. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi siirin siya yokmwın okwo haiginu, krimiir Biyan Inkam Komii nwowam. Inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. Mi siirin siya nokmwın okwo haiginugin krimiir kigriraowam. Dimusi rani, biya siya bidiyar yaonamin. Mi siir nhıeya bidiyar yaokiinaıniya krimiirsi, ya tariigina ya kitıbmii boına biyana Adi Komii siya nımbingika ya saiir kirie haiginugika. Mi ta Adi Komii siir yaiya ya wi hiriyar nwoyokiyokikaeyami inokinokin saeya wi siir kwoın iir kisina haigi rani. Nıngaka. ²¹ Kara ha naıngwowi Adi Komii siya dimın miyik miyikim

wi kimiir nwoki hauuwim kimiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi krīma wi dīgī dīgar niki owim dimin taeminim siya boinim krīma tiram mi kara ha naingwowi Jisis Kraiis siir kirīeni māiia siya naingwowa kīma mīriiia saīirin wi siya nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi krīma Jisis Kraiis siir inig iirin inokinokin hiriyyar hainananae. Kaimwoka. Iriig.

Nikopkaigiyan yai aeya.

²² Ti kariir akamim, kara kimiirin minam boinkikin, kīma ta yaiia saīirin sibgu wakae ta yaiia kara kimiiram winkiya saeya yai prīei rani. Ta yaiia kara winkiya ya kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiugika. ²³ Mi kara ha naingwowi kīma whiekakarīn dīnoknīnkīn, krīmiir akam kibiyin Timoti, kam biyīeyim sīma siirin maeyaua hūyokiyokaiya saīir hirankar nonkwo iuguskikin. Mi siya kariir oma tiriirin nimbiniisasauugiswo mi siirin wi kara pi yikunaniyin kimiir nini kignakiyamīn.

²⁴ Kīma iikamim kimiir kigriraowiyim mi iikamim naingwo tibmii kīn ikim kimiir warauranim kīma sīmiir dokboinmamair. Mi krīmiir akamim nu Itali hiranim yipiki Kraiis siir yai aiir wakaeyokna apiyim, yim sīma iriipi hiriinan kimiir mi okboinmamairgikim.

²⁵ Adi Komii krīmiir Wanin siir naingwobumbuwa inī kīmakar nwowa. Iriig.

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f